

ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนัสนิคมการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

สารนิพนธ์
ของ
ปริญญญา บุญเลิศ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
มีนาคม 2551

ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

สารนิพนธ์
ของ
ปริญญญา บุญเลิศ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

มีนาคม 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนิตยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

บทคัดย่อ
ของ
ปริญญญา นฤเลิศ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
มีนาคม 2551

ปริญญญา บุญเลิศ. (2551). ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนิตยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี.

สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์.

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนิตยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ สาขางานที่เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิลำเนาของผู้เรียน โดยรวมและรายด้านใน 6 ด้านคือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนิตยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2550 แบ่งเป็น 3 สาขางานดังนี้ สาขางานการบัญชี จำนวน 113 คน สาขางานการขาย จำนวน 121 คนและสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 130 คน รวมทั้งสิ้น 364 คน โดยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นมาตราประเมินค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ (t- test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA) การเปรียบเทียบรายคู่ใช้วิธีการของ Tukey – Kramer test

ผลการวิจัยพบว่า

ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน

ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนโดยรวม เมื่อจำแนกตามสาขางานที่เรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนที่อยู่ในสาขางานการบัญชีกับสาขางานการขายและสาขางานการบัญชีกับสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนที่เหลือนอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

THE SATISFACTIONS WITH LEARNING AND TEACHING MANAGEMENT OF SECOND AND THIRD
YEAR VOCATIONAL CERTIFICATE STUDENTS IN PHETCHABURI COMMERCIAL SCHOOL,
PHETCHABURI PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
PATINYA BOONLEARD

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
March 2008

Patinya Boonleard. (2008). *The Satisfactions with Learning and Teaching Management of Second and Third Year Vocational Certificate Students in Phetchaburi Commercial School, Phetchaburi Province*. Master's Project, M.Ed. (Business Education) Bangkok; Graduate School, Srinakharinwirot University.
Project Advisor: Assoc.Prof.Dr. Boonchird Pinyoanuntapong.

The purpose of this research was to investigate and compare the satisfactions with learning and teaching management of second and third year vocational certificate students in Phetchaburi Commercial College, Phetchaburi Province, classified by gender, program of study, learning achievement, and home town, in six areas of curriculum, learning and teaching, teachers, learning environment, teaching materials, and assessment and evaluation.

Samples used in the study were 364 second and third year vocational certificate students in Phetchaburi Commercial College, Phetchaburi. They comprised 113 students in Accounting, 121 students in Selling, and 130 students in Business Computer Studies selected by purposive sampling. Tool used for collecting data was a five-rating scale questionnaire with the reliability of 0.95. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and Turkey – Kramer test.

The findings of research revealed that

The students' satisfactions with learning and teaching management in general were at the very high level. When considering in the individual areas, they were at the high level in the areas of assessment and evaluation, curriculum, learning and teaching, teachers, teaching materials, and learning environment respectively.

Regarding their satisfactions in general classified by program of study and learning achievement, they were different with statistical significance. The satisfactions of students in Accounting and Selling were different with statistical significance at the level of .01, and this is similar to the satisfactions of students in Accounting and Business Computer Studies. The satisfactions of students with middle and high levels of learning achievement were different with statistical significance at the level of .05. For the rest of cases, there was no any difference found.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ของปริญญญา บุญเลิศ
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติมา สังข์เกษม)
วันที่.....เดือน.....กุมภาพันธ์.....พ.ศ. 2551

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ดร. บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาแนะนำ การทำงานวิจัยนี้ทุกขั้นตอนจนเสร็จสมบูรณ์ รวมทั้งทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำงานวิจัย และรู้ถึงคุณค่าของงานวิจัยที่จะช่วยพัฒนาการทำงานให้เป็นไปอย่างมีคุณค่ามากขึ้น และท่านยังเป็นเป็นผู้ที่มีความรู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ ซึ่งแบบอย่างที่ดีให้กับศิษย์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความ กรุณาดังกล่าวและขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ดร.สุภาพรณ สิริแพทยพิสุทธิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ที่ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ฉบับนี้ และได้ให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลีมีไทย ดร.ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช อาจารย์สุรางค์ ประเทศ อาจารย์สุณีย์ เงินยวง และอาจารย์กิตติศักดิ์ นิวัฒน์ ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำพร้อม ทั้งข้อคิดที่เป็นประโยชน์ และเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นางอารี ศรีสม ผู้อำนวยการโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี นายสมาน สรรพคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ คณะครูและนักเรียนโรงเรียน พณิชยการเพชรบุรี คณะครูและนักเรียนโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ผู้บริหาร คณะครู และนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ที่มีส่วนช่วยเหลือให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกตลอดเวลาที่ทำกรวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณภาคีการบริหารธุรกิจ ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อทำสารนิพนธ์

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษา หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตลอดจนประสบการณ์อันมีคุณค่าแก่ผู้วิจัยด้วยความเมตตากรุณาตลอดมา

ท้ายที่สุดของความสำเ็จในครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณครู คุณแม่ที่ให้ชีวิตและ สติปัญญาที่ให้ความรัก ความห่วงใย ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า คุณค่าที่เกิดขึ้นจากการศึกษา ครั้งนี้ ขอมอบแต่คุณแม่ตลอดจนสมาชิกในครอบครัวทุกคนและสถานศึกษา ผู้บังคับบัญชา เพื่อนๆ ที่ ให้ความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้าด้วยดีเสมอมาและให้การสนับสนุนในการทำสารนิพนธ์จน เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ปฎิญญา บุญเลิศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุน
จาก
ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2550
จำนวนเงิน 10,000 บาท

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี	7
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	12
ความหมายของความพึงพอใจ	12
ความสำคัญของความพึงพอใจ.....	12
ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	13
วิธีการสร้างความพึงพอใจในการเรียน.....	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	33
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
การนำเสนอผลการวิเคราะห์	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	56
สรุปผลการวิจัย.....	56
อภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	61
บรรณานุกรม.....	62
ภาคผนวก.....	66
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	67
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	71
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	74
ประวัติย่อผู้ทำวิจัย.....	85

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	33
2 การเก็บข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	36
3 จำนวนความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ สาขางานที่เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและภูมิลำเนาของผู้เรียน.....	42
4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจของนักเรียนในการจัด การเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน.....	44
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดการเรียน การสอนของนักเรียน ด้านเนื้อหาของหลักสูตร เป็นรายข้อ.....	45
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดการเรียน การสอนของนักเรียน ด้านการเรียนการสอน แยกตามรายข้อ.....	46
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดการเรียน การสอนของนักเรียน ด้านผู้สอน แยกตามรายข้อ.....	47
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดการเรียน การสอนของนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน แยกตามรายข้อ.....	48
9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดการเรียน การสอนของนักเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน แยกตามรายข้อ.....	49
10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดการเรียน การสอนของนักเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผล แยกตามรายข้อ.....	50
11 การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน โดยรวม และรายด้าน.....	51
12 การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามสาขางานที่เรียน	51
13 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียน การสอนของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน	52
14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัด การเรียนการสอนของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	53
15 การทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน ด้านสภาพแวดล้อมใน การเรียน และด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน....	54
16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัด การเรียนการสอนของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามภูมิลำเนาของ ผู้เรียน.....	55

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไข ปัญหาต่างๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้บุคคลได้พัฒนาตนเอง ตลอดชีวิตสามารถพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีพได้อย่างมีความสุข และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพทางสังคมเศรษฐกิจในปัจจุบัน การที่จะพัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งคือ ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาที่จะขับเคลื่อนพลังการปฏิรูปการศึกษา จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียน การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข (สมคิด พรหมจรรย์. 2547 : 2) ความจำเป็นในการปฏิรูปการศึกษา จากเหตุผลที่นำไปสู่การปฏิรูปการศึกษามีทั้งสาเหตุ เป็นปัจจัยผลักดันกับเป้าหมายที่คาดหวังจากการศึกษาของประเทศทั้งนี้สาเหตุสำคัญที่ควรนำมา พิจารณา คือ การศึกษาไทยนั้นมียุคคุณภาพต่ำไม่สามารถทัดเทียมกับมาตรฐานสากลได้ ดังนั้นจึงต้อง เร่งรัดปฏิรูปการศึกษามียุคคุณภาพได้มาตรฐาน (ปรัชญา เวลสรัฐ. 2544 : 2) สิ่งที่สำคัญที่สุดในเรื่อง ปฏิรูปการศึกษาเน้นกระบวนการเรียนรู้ก็คือการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาเพราะไม่ว่า จะปฏิรูปในแนวไหน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งอาจจะรวมไปถึงผู้บริหารการศึกษาและ บุคลากรอื่นถือว่าเป็นกุญแจสำคัญของความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการปฏิรูปการศึกษา (วิจิตร ศรีสอาน. 2544 : 21)

ดังนั้นการจัดการศึกษาในยุคการปฏิรูปการศึกษา จึงจำเป็นที่จะต้องสนองตอบแก่ผู้เรียน ให้มากที่สุดและสอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้ในช่วงเวลาที่ผ่านมาหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ได้เกิดกระแสความตื่นตัวของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐานและหน่วยงานการศึกษาเริ่มมีการพัฒนาคุณภาพของงานที่ปฏิบัติเพื่อสนองตอบความต้องการ ของสังคมและการจัดบริหารหรือบริการทางการศึกษาให้อยู่เหนือความคาดหวังของผู้รับบริการหรือ ให้เป็นไปตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติด้วยวิธีการที่หลากหลาย (ศักดิ์สิน ชวงดารากุล. 2550 :10) ซึ่งในขณะเดียวกันรัฐบาลก็ให้การสนับสนุนและส่งเสริมด้านการศึกษาโดยเฉพาะในด้าน วิชาชีพได้มีการพัฒนาทั้งด้านหลักสูตรสื่อการเรียนการสอนรวมทั้งเทคนิคและกระบวนการเรียน การสอน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันรัฐบาลนั้น มีนโยบายที่จะพัฒนาคนในทุกๆระดับเพื่อ สนองตอบความต้องการของตลาดแรงงาน (ราตรี กลิ่นประทุม. 2545 : 1)

สถาบันการศึกษาในระดับอาชีวการศึกษา คือ เป็นสถาบันหนึ่งที่สำคัญต่อการผลิตฝีมือแรงงานชั้นพื้นฐานสู่ตลาดแรงงาน ทำให้ตลาดแรงงานไม่ขาดแคลนแรงงานฝีมือในระดับล่างและถือเป็นสถาบันฝึกฝีมือในงานอาชีพเบื้องต้นให้กับผู้เรียนที่สนใจที่จะศึกษาในระดับวิชาชีพในจังหวัดเพชรบุรี มีสถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาอยู่ 8 แห่ง ซึ่งเป็นของภาครัฐบาลจำนวน 6 แห่ง และภาคเอกชนจำนวน 2 แห่ง ซึ่งในแต่ละปีการศึกษาที่มีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาสามารถเลือกที่จะศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาถึงร้อยละ 60 (ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1-2) ซึ่งถือได้ว่าเป็นจำนวนตัวเลขสถิติที่ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในปัจจุบันเพชรบุรีถือว่าเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีแหล่งงานรองรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับวิชาชีพอย่างครบวงจรทั้งด้านอุตสาหกรรมบริการ ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาเลือกที่จะศึกษาต่อในสายวิชาชีพในอัตราที่ค่อนข้างสูง

โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีเป็นสถาบันการศึกษาเอกชนที่เปิดการสอนในสายวิชาชีพในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาพณิชยการ มี 3 สาขางาน ดังนี้ สาขางานการบัญชี สาขางานการขายและสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ได้ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 จนถึงปัจจุบันรวมระยะเวลา 30 ปี ซึ่งจำนวนผู้เข้ามาศึกษาต่อนั้น ต้องจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งดูจากสถิติ 5 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 จำนวนนักเรียน 266 คน ปีการศึกษา 2546 จำนวนนักเรียน 352 คน ปีการศึกษา 2547 จำนวนนักเรียน 394 คน ปีการศึกษา 2548 จำนวนนักเรียน 355 คน ปีการศึกษา 2549 จำนวนนักเรียน 319 คน (สถิตินักเรียนฝ่ายงานทะเบียน โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ณ วันที่ 15 พฤษภาคม 2549) แต่เมื่อเทียบสัดส่วนนักเรียนที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.1) ในแต่ละปีการศึกษากับจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ในระดับ ปวช.3 แล้วพบว่ามีส่วนที่แตกต่างกันถึงร้อยละ 50 นั้นแสดงว่าในระหว่างศึกษาอยู่มี นักเรียนที่ออกกระหว่างเรียนถึงร้อยละ 50 ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่ทางโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีประสบอยู่รวมถึงสถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษาอื่นๆของจังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นจึงถือเป็นปัญหาวิกฤตปัญหาหนึ่งที่สถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษาร่วมมือกันแก้ไขปัญหาให้ลดน้อยลง

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จะช่วยให้ได้รับข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สนองตอบความต้องการของผู้เรียนและยังช่วยให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและอาจถือเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่สถานศึกษาสามารถนำมาใช้ในการบริหารงานหรือวางแผนแก้ปัญหาผู้เรียนออกกระหว่างเรียนในระดับหนึ่งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายสำคัญคือ เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ สาขางานที่เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และภูมิลำเนาของผู้เรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน ใน 6 ด้านคือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เป็นการสะท้อนให้เห็นข้อมูลลักษณะในการบริการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีต่อสถานศึกษาสามารถช่วยให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนด้านต่างๆ สามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมตามต้องการของนักเรียน ผลการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นประโยชน์และมีคุณค่าในการจัดกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวนทั้งสิ้น 644 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี แบ่งเป็นสาขางานการบัญชี สาขางานการขายและสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ซึ่งได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

- 1.1 เพศ
 - 1.1.1. ชาย
 - 1.1.2. หญิง
- 1.2 สาขางานที่เรียน
 - 1.2.1 สาขางานการบัญชี
 - 1.2.2 สาขางานการขาย
 - 1.2.3 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 1.3.1 ต่ำ (1.00 – 1.99)
 - 1.3.2 ปานกลาง (2.00 - 2.99)
 - 1.3.3 สูง (3.00 – 4.00)
- 1.4 ภูมิลำเนาของผู้เรียน
 - 1.4.1 เพชรบุรี
 - 1.4.2 ประจวบคีรีขันธ์
 - 1.4.3 จังหวัดอื่นๆ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ใน 6 ด้าน คือ

- 2.1. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร
- 2.2. ด้านการเรียนการสอน
- 2.3. ด้านผู้สอน
- 2.4. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน
- 2.5. ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน
- 2.6. ด้านการวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือความคิดที่ดีที่เป็นไปตามคาดหวังโดยได้รับการจูงใจทั้งในลักษณะที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ในการดำเนินการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มีความเจริญงอกงามในทุกด้าน มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความสนใจต่อกระบวนการเรียนการสอน โดยแบ่งเป็น 6 ด้านดังนี้

1.1 ด้านเนื้อหาของหลักสูตร หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับความสอดคล้องของเนื้อหาความต่อเนื่องของเนื้อหาวิชาความเหมาะสมและทันสมัยการจัดลำดับของเนื้อหาวิชาความยากง่าย

1.2 ด้านการเรียนการสอน หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับการ ดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน ระยะเวลาใน การเรียนและการวัดผลประเมินผลด้วยวิธีการทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียน การเก็บ คะแนนจากการสอนในแต่ละบทเรียน

1.3 ด้านผู้สอน หมายถึงความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อ หน้าที่พฤติกรรมการสอนของครู ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้สอนกับผู้เรียนประสบการณ์ในวิชาชีพครูตลอดจนบุคลิกภาพของครูผู้สอน

1.4 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับ บรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ความ พร้อมของอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน อาคารสถานที่ ห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนการสอน

1.5 ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียน เกี่ยวกับการ ใช้สื่อการสอน วิธีการสอนประกอบ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับการใช้สอนซึ่งส่งผลทำให้ การเรียนการสอนมีคุณภาพดี

1.6 ด้านการวัดผลและประเมินผลหมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียน เกี่ยวกับการ วัดผลการศึกษาและวิธีการประเมินผลตลอดจนการดำเนินการต่าง ๆ ของผู้สอน เพื่อวัดระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตาม หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในการประเมินผลได้ กำหนดมาตรฐานได้อย่างเหมาะสมชัดเจนยุติธรรมมีการวัดผลและประเมินผลจากแฟ้มสะสมงาน และการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน สามารถใช้การวัดผลและการประเมินผลได้หลายรูปแบบที่สอดคล้อง กับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

3. สาขางาน หมายถึง สายการเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 แบ่งเป็น 3 สาขางาน คือ สาขางานการบัญชี สาขางานการขาย และสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนของนักเรียนที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสม ของทุกรายวิชาที่เรียนรวมกันในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2550 โดยแบ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น 3 ระดับดังนี้

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.00 – 1.99

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 2.00 – 2.99

4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นักเรียนที่มีผลการเรียน เฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 3.00 – 4.00

5. ภูมิลำเนาของผู้เรียน หมายถึง นักเรียนของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ที่มีที่พักอาศัยในจังหวัดเพชรบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดอื่นๆ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

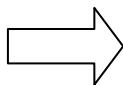
การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยโดยศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2546) โดยพิจารณาผลการวิจัยใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถนำมาแสดงเป็นกรอบแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามได้ดังนี้

ตัวแปรตาม

ตัวแปรอิสระ

ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

1. เพศ
2. สาขางานที่เรียน
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. ภูมิสำเนาของผู้เรียน

ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน ใน 6 ด้าน คือ

1. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร
2. ด้านการเรียนการสอน
3. ด้านผู้สอน
4. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน
5. ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน
6. ด้านการวัดผลและประเมินผล

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีเรียนในสาขางานต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีภูมิสำเนาต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของงานวิจัย โดยมีหัวข้อหลักดังนี้

1. ประวัติโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
 - 3.1. ความหมายของความพึงพอใจ
 - 3.2. ความสำคัญของความพึงพอใจ
 - 3.3. ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 3.4. วิธีการสร้างความพึงพอใจในการเรียน
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
 - 4.1. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร
 - 4.2. ด้านการเรียนการสอน
 - 4.3. ด้านผู้สอน
 - 4.4. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน
 - 4.5. ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน
 - 4.6. ด้านการวัดผลและประเมินผล
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี

โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ตั้งอยู่เลขที่ 199/1 หมู่ 2 ตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีเป็นโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน(สช.) ผู้อำนวยการโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี คือ นางอารี ศรีสม วุฒิทางการศึกษา ค.บ.และ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) โรงเรียนเปิดทำการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2546) เปิดรับนักเรียนที่จบในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาพณิชยการ โดยแบ่งออกเป็น 3 สาขางานดังนี้ สาขางานการบัญชี สาขางานการขาย สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)

1. การเรียนการสอน

1.1 การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียได้ทุกวิธีที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลรวมกันได้สามารถโอนผลการเรียนและขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้

1.2 การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริงโดยสามารถนำรายวิชาไปจัดฝึกในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

2. เวลาเรียน

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่งๆแบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนดและสถานศึกษา อาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควรประมาณ 5 สัปดาห์

2.2 การเรียนในระบบชั้นเรียนให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน คาบละ 60 นาที (1 ชั่วโมง)

3. หน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต โดยถือเกณฑ์ดังนี้

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้ให้บูรณาการด้าน การเรียน การสอน โดยกำหนด 2 – 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดจนภาคเรียนไม่น้อยกว่า 40 – 60 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.3 รายวิชาที่นำไปฝึกงานในสถานประกอบการ กำหนดเวลาในการฝึกปฏิบัติงาน ไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.4 การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมงมีค่า 1 หน่วยกิต

3.5 การทำโครงการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) แบ่งเป็น 3 หมวด ฝึกงานและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

4.1 หมวดวิชาสามัญ

4.1.1 วิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

4.1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพเป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์กับวิชาชีพ

4.1.3 วิชาชีพพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในประเภทวิชานั้นๆ

4.1.4 วิชาชีพสาขาวิชา เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในสาขาวิชานั้น

4.1.5 วิชาชีพสาขางาน เป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเฉพาะด้านในงานอาชีพตามความถนัดและความสนใจ

4.1.6 โครงการ

4.2 หมวดวิชาเลือกเสรี

4.3 ฝึกงาน

4.4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตรให้เป็นไปตามกำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชาส่วนรายวิชาแต่ละหมวดในรายวิชาสถานศึกษาสามารถจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือจัดตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่นทั้งนี้ สถานศึกษาต้องกำหนดรหัสวิชา จำนวนคาบเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามระเบียบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. โครงการ

5.1 สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการในภาคเรียนที่ 6 ไม่น้อยกว่า 160 ชั่วโมง

5.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่นๆ

6. ฝึกงาน

6.1 ให้สถานศึกษาสามารถนำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการอย่างน้อย 1 ภาคเรียน

6.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

7. การเข้าเรียน

พื้นความรู้และคุณสมบัติของผู้เรียนเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุงพุทธศักราช 2546)

8. การประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุงพุทธศักราช 2546)

9. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยของตนเอง และส่งเสริมการทำงาน โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทะนุบำรุงขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามโดยการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผลและปรับปรุงการทำงาน

10. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

10.1 ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

10.2 ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตามโครงสร้างของหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา และสาขาได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

10.3 เข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินทุกภาคเรียน

10.4 ประเมินผ่านมาตรฐานวิชาชีพสาขาวิชา

11. การแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

11.1 ให้อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการเพิ่มเติม ปรับปรุง หรือยกเลิกประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน รายวิชาและโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2546)

11.2 ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจเพิ่มเติมแก้ไข เปลี่ยนแปลงในรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2546) โดยต้องรายงานให้ต้นสังกัดทราบ

จุดประสงค์ของสาขาวิชาพณิชยการ

1. เข้าใจหลักการประยุกต์ใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สุขศึกษา และพลศึกษาในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ
2. เข้าใจหลักการและกระบวนการในงานพื้นฐานวิชาชีพส่วนงานที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านพณิชยการ
3. เข้าใจหลักการ วิธีการและขั้นตอนในสาขางานที่เลือก
4. มีทักษะ มีประสบการณ์ กระบวนการในงานอาชีพตามสาขางานที่เลือก
5. มีทักษะในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพตามสาขางานที่เลือก
6. มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นสามารถตัดสินใจ แก้ปัญหาในการทำงาน
7. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถพัฒนางานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
8. อนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ใช้พลังงานอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี
9. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีต่องานและเห็นแนวทางในทางประกอบอาชีพสุจริต

มาตรฐานวิชาชีพ

1. สื่อสารได้ใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ
2. พัฒนาตนเองและสังคมตามหลักศาสนาสีหน้าที่พลเมืองวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ
3. พัฒนาตนเองพัฒนางานอาชีพและแก้ไขปัญหา โดยใช้หลักการกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
4. พัฒนาบุคลิกภาพและสุขภาพของตนโดยใช้หลักการกระบวนการด้านสุขศึกษาและพลศึกษา
5. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและระบบสารสนเทศ เพื่อพัฒนางานด้านธุรกิจ
6. วางแผนประกอบอาชีพด้านธุรกิจโดยนำระบบบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตมาใช้ในองค์กร
7. จัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาชีวนามัย ความปลอดภัยในองค์กรและชุมชน
8. ประยุกต์ใช้หลักการพัฒนางานอาชีพด้านธุรกิจในการปฏิบัติงานและในชีวิตประจำวัน

สาขางานการบัญชี

1. มีทักษะในการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการประเภทธุรกิจบริการบัญชีของกิจการประเภทธุรกิจซื้อขายสินค้า บัญชีของกิจการประเภทธุรกิจอุตสาหกรรม
2. เข้าใจหลักการและกระบวนการปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ในการควบคุมและตรวจสอบงานบัญชีของกิจการ
3. มีทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการพิเศษลักษณะต่างๆ
4. ปฏิบัติงานบัญชีเพื่อการชำระภาษีของกิจการและกระบวนการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

สาขางานการขาย

1. สาธิตสินค้า ขายสินค้าและบริการแก่ลูกค้าทั้งทางตรงและทางอ้อม
2. จัดแสดงสินค้าจัดร้านค้าจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายในรูปแบบต่างๆ
3. หาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านการขายและกำหนดช่องทางการจำหน่าย
4. จัดทำเอกสารเกี่ยวกับการขาย จัดหาสินค้าและบริการ
5. เขียนแผนการตลาด แผนการขาย แผนผังร้านค้าปลีกและส่ง

สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

1. เข้าใจระบบทำงานของคอมพิวเตอร์
2. จัดการและแก้ไขปัญหาในระบบคอมพิวเตอร์
3. เขียนโปรแกรมขนาดเล็ก
4. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในงานธุรกิจ
5. ใช้ระบบเครือข่ายในการปฏิบัติงาน
6. สร้างเว็บเพจ

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2546) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2546) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม จะต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่างๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาสามัญ	ไม่น้อยกว่า	26	หน่วยกิต
1.1. วิชาสามัญทั่วไป		18	หน่วยกิต
1.2. วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	8	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	66	หน่วยกิต
2.1. วิชาชีพพื้นฐาน		10	หน่วยกิต
2.2. วิชาชีพสาขาวิชา	ไม่น้อยกว่า	16	หน่วยกิต
2.3. วิชาชีพสาขางาน	ไม่น้อยกว่า	36	หน่วยกิต
2.4. โครงการ		4	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
4. ฝึกงาน	(ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน)		
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร	(ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง)		
รวมไม่น้อยกว่า		102	หน่วยกิต

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

สัวัฒนา ไบเจริญ (2540 : 27) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาวะจิตที่ปราศจากความเครียด ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของมนุษย์มีความต้องการ ถ้าความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองทั้งหมดหรือบางส่วน ความเครียดก็จะน้อยลง ความพึงพอใจก็จะเกิดขึ้นและในทางกลับกันถ้าความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง ความเครียดและความไม่พึงพอใจ ก็จะเกิดขึ้น

วอลแมน (Wolman. 1973 : 384) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึก (Feeling) มีความสุขเมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย (Goals) ความต้องการ (Wants) หรือแรงจูงใจ (Motivation)

ดูบริน (Dubrin.1992 : 228 - 230) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจไว้ดังนี้ ความพึงพอใจถูกพิจารณาว่าเป็นความคาดหวังต่ำสุด ถ้าความโดดเด่นกว่าความคาดหวังขั้นต่ำ นั้นเราเรียกว่าความยินดี (Delight) ซึ่งสามารถแบ่งระดับความพึงพอใจของลูกค้าออกเป็น 4 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 ความพึงพอใจขั้นพื้นฐาน (Basic Needs Satisfied) ลูกค้าได้รับการดูแลและปฏิบัติขั้นพื้นฐาน (common Treatment)

ระดับที่ 2 ความพึงพอใจที่ได้รับความคาดหวัง (Expectation Satisfied) ลูกค้าได้รับการดูแลและปฏิบัติอย่างเป็นมิตร (Friendly Services)

ระดับที่ 3 ความพึงพอใจพิเศษ (Extra Satisfaction) ลูกค้าได้รับการปฏิบัติและดูแลเป็นอย่างดี อย่างซาบซึ้ง (True Appreciation)

ระดับที่ 4 ความปิติยินดี (Customer Delight) ลูกค้าได้รับการดูแลและปฏิบัติเป็นอย่างดีเหนือความคาดหวัง (World Class Experience)

จากความหมาย ดังกล่าว พอสรุปได้ว่าความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึก ความนิยมชมชอบความประทับใจเมื่อมีสิ่งใดมาตอบสนองความต้องการได้ตามระดับความพึงพอใจที่เกิดขึ้นมากหรือน้อย

ความสำคัญของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้งานประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นงานเกี่ยวกับการให้บริการ ซึ่งนอกจากผู้บริหารจะดำเนินการให้ผู้มาใช้บริการเกิดความพึงพอใจ ด้วยเพราะความเจริญก้าวหน้าของงานบริการ มีปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่เป็นตัวบ่งชี้ก็คือจำนวนผู้มาใช้บริการดังนั้นผู้บริหารที่ชาญฉลาดจึงควรอย่างยิ่งที่จะศึกษาให้ลึกซึ้งถึงปัจจัยและองค์ประกอบต่างๆ ที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้มาใช้บริการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด (สัวัฒนา ไบเจริญ. 2540 : 33)

ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

การที่บุคคลจะเกิดความพึงพอใจในการเรียนจะต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างนั้น มากระตุ้นให้เกิดความรักหรือมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนนั้น บุคคลจะเกิดความพึงพอใจนั้นจะต้องมีความสนใจให้เกิดขึ้น

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์

(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2539 : 17) ความต้องการของผู้บริโภคเป็นหัวใจหลักของการตลาด ผู้ประกอบการจะจัดสินค้าหรือบริการใดๆ ก็ตาม จะต้องคำนึงถึงความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก เพราะธุรกิจจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากลูกค้าตลอดเวลาอย่างสม่ำเสมอ และมากขึ้นไปเรื่อยๆ จึงจะทำให้ธุรกิจอยู่รอดและเจริญเติบโตได้ ดังนั้นการที่จะจูงใจให้ลูกค้ามาใช้บริการจึงจำเป็นต้องเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้าต้องเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดของลูกค้าเพื่อกระตุ้นมาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น Maslow (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2539 : 149-150 ; อ้างอิงจาก Maslow. 1968) ได้ชี้ให้เห็นว่า ความต้องการของคนจะเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการจูงใจ และความต้องการแบ่งออกเป็นระดับต่างๆ กันโดย Maslow ได้ตั้งข้อสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของคนไว้ว่า

- เมื่อคนมีความต้องการอยู่สม่ำเสมอไม่มีที่สิ้นสุดเมื่อความต้องการใดนั้นได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะเกิดความต้องการอย่างอื่นต่อไปเรื่อยๆ ไม่จบสิ้น
- ความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนอง จะยังเป็นสิ่งจูงใจให้เกิดพฤติกรรมส่วนความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจอีกต่อไปความต้องการของคน จะเรียงลำดับความสำคัญ เมื่อความต้องการขั้นใดได้รับการตอบสนองแล้วจะเกิดความต้องการในขั้นสูงขึ้นไปเรื่อยๆ Maslow ได้จัดลำดับความต้องการของคนไว้ 5 ขั้นตามลำดับดังนี้ (สุรตนาใบเจริญ. 2540 : 28)

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการ ขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ต้องการเพื่อที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ เช่น น้ำ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการพักผ่อน ความต้องการทางเพศ ฯลฯ ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทางด้านร่างกายยังไม่ได้ได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายอย่างเพียงพอแล้วก็จะเริ่มมีความต้องการขั้นต่อไป

2. ความต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety and Security Needs) เป็นความต้องการความมั่นคงในชีวิตในหน้าที่การงาน เช่น การมีงานทำและมีรายได้สม่ำเสมอมีสวัสดิการส่วนความต้องการความปลอดภัยนั้นเป็นความต้องการที่ปราศจากการประสบอุบัติเหตุ การเจ็บป่วย เป็นความต้องการที่จะมีชีวิตอยู่โดยมั่นคงสะดวกสบาย

3. ความต้องการทางสังคมและความรัก (Social and Love Needs) เมื่อมนุษย์ได้รับการสนองความต้องการในสองขั้นต้นจนเป็นที่พอใจแล้ว ความต้องการทางสังคมจะเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมของคนมีความต้องการดังนี้ คือ ความต้องการที่จะเป็นที่ยอมรับของคนอื่น ต้องการที่จะมีโอกาสเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรต่างๆ เป็นที่รักและเป็นที่ยอมรับของบุคคลหรือสังคมนั้น ๆ

4. ความต้องการการยอมรับและยกย่อง (Esteem Needs) เป็นความต้องการการได้รับความนับถือ อยากมีชื่อเสียง ทำให้เกิดความภูมิใจในตัวเอง การได้รับการตอบสนองความต้องการในขั้นนี้จะนำไปสู่ความเชื่อมั่นในตนเองรู้สึกว่ามีคุณค่า รวมทั้งต้องการที่จะมีฐานะโดดเด่นเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น อยากให้บุคคลอื่นเคารพยกย่อง ซึ่งมีผลทำให้พฤติกรรม เปลี่ยนแปลงไป

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self - Actualization) เป็นความปรารถนาที่จะใช้ศักยภาพสูงสุดที่ตนมีอยู่ ทำในสิ่งที่คิดว่าสามารถที่จะเป็นหรือจะทำได้ เช่น ความปรารถนาที่จะเป็นเจ้าของกิจการที่มีชื่อเสียง เป็นพนักงานตัวอย่าง เป็นความต้องการที่จะให้ตนได้รับความสำเร็จและสมหวังในสิ่งที่ตนคิดหรือที่ต้องการทุกอย่าง

วิธีการสร้างความพึงพอใจในการเรียน

มีการศึกษาในด้านความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างสภาพจิตใจกับผลการเรียนจุดที่น่าสนใจ คือ การสร้างความพอใจในการเรียนตั้งแต่เริ่มต้นให้แก่เด็กทุกคน ซึ่งในเรื่องนี้มีผู้ให้แนวคิดไว้หลายท่าน ดังนี้

สกินเนอร์ มีความเห็นว่าการปรับพฤติกรรมของคนไม่อาจทำได้โดยเทคโนโลยีทางกายภาพและชีวภาพเท่านั้นแต่ต้องอาศัยเทคโนโลยีของพฤติกรรม หมายถึง เสรีภาพและความภาคภูมิใจ จุดหมายปลายทางที่แท้จริงของการศึกษาคือ การทำให้คนมีความเป็นตัวของตัวเอง เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน เสรีภาพและความภาคภูมิใจ ซึ่งเป็นผลรองของการนำไปสู่ความเป็นคน ดังกล่าวนั้น

เสรีภาพ มีความหมายตรงข้ามกับการควบคุมแต่เสรีภาพในความหมาย สกินเนอร์ไม่ได้หมายถึง ความเป็นอิสระจากการควบคุมหรือความเป็นอิสระจากสิ่งแวดล้อมแต่หมายถึง ความเป็นอิสระจากการควบคุมบางชนิดที่มีลักษณะแข็งกร้าว นั้นไม่ได้หมายถึง การทำงานหรือหนีจากสิ่งแวดล้อมแต่เป็นการวิเคราะห์และเปลี่ยนหรือปรับปรุงรูปแบบใหม่ได้แก่สิ่งแวดล้อมนั้น โดยทำให้อำนาจการควบคุมอ่อนตัวลงจนบุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนมิได้ ถูกควบคุมหรือต้องแสดงพฤติกรรมใดๆที่เนื่องมาจากการควบคุมกดดันภายนอกอย่างบุคคลควรได้รับการยกย่องยอมรับในผลสำเร็จของการกระทำ การเป็นที่ยกย่องยอมรับ เป็นความภาคภูมิใจความภาคภูมิใจเป็นคุณค่าของมนุษย์ แต่การกระทำที่ควรได้รับการยกย่อง ยอมรับมากเท่าไร จะต้องเป็นการกระทำที่ปราศจากการบังคับหรือสิ่งควบคุมใดๆมากเท่านั้นนั่นก็คือ สัดส่วนปริมาณของการยกย่องยอมรับที่ให้กับ การกระทำจะเป็นส่วนกลับกับความเด่นหรือความสำคัญของสาเหตุที่จูงใจให้เขากระทำ

สกินเนอร์ ได้อ้างคำกล่าวของ จาค รูโซ (Jean – Jacques Rousseau) ที่แสดงความคิดในแนวเดียวกันจากหนังสือ “เอมีล” (Emile) โดยได้ให้ข้อคิดแก่ครูว่าจงทำให้เด็กเกิดความเชื่อว่าเขาอยู่ในความควบคุมของตัวเอง แม้ว่าผู้ควบคุมที่แท้จริงคือ ครู ไม่มีวิธีการใดดีไปกว่าการให้เขาได้แสดงด้วยความรู้สึกว่าเขามีอิสระเสรีภาพด้วยวิธีนี้คนจะมีกำลังใจด้วยตัวเองครูควรปล่อยให้เด็กได้ทำเฉพาะในสิ่งที่เขาอยากทำแต่เขาควรจะทำเฉพาะสิ่งที่ครูต้องการให้เขาทำเท่านั้น

แนวคิดของสกินเนอร์ สรุปได้ว่า เสรีภาพนำไปสู่ความภาคภูมิใจและความภาคภูมิใจนั้นนำบุคคลไปสู่ความเป็นตัวของตัวเอง เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจการกระทำและผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเองและนั่นคือเป้าหมายปลายทางที่แท้จริงของการศึกษา ในสิ่งที่สกินเนอร์ ต้องการเน้น คือ การปรับแก้พฤติกรรมของคนต้องแก้ด้วยเทคโนโลยีของพฤติกรรมเท่านั้นจึงจะสำเร็จส่วนการใช้เทคโนโลยีของพฤติกรรมนี้กับใครอย่างไร ด้วยวิธีไหนถือเป็นเรื่องของการตัดสินใจใช้ศาสตร์ ซึ่งต้องอาศัยภูมิปัญญาของผู้ใช้เท่านั้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

ด้านเนื้อหาของหลักสูตร

หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาทุกระดับ ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเป็นมวลประสบการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามความมุ่งหวังและความต้องการของสังคมและประเทศชาติ โดยหลักสูตรจะทำหน้าที่กำหนดทิศทางและกิจกรรมที่เป็นกรอบข่ายในการจัดการเรียนการสอน โครงสร้างของหลักสูตรประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการเรียน การสอน การวัดผลและการประเมินผล

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นตัวกำหนดคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เนื้อหาเป็นตัวกำหนดขอบข่ายขอบประสบการณ์การเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนที่ใช้เป็นสื่อแนวทางให้ผู้เรียนได้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนด กระบวนการเรียนการสอนเป็นกลวิธีหรือยุทธศาสตร์ที่ใช้กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และแสดงพฤติกรรม โดยใช้สื่อการเรียนที่ประติษฐ์ คิดค้นที่สอดคล้องกับสถานการณ์หรือเรื่องราวตามเนื้อหา ส่วนการวัดผลและการประเมินผลนั้น เป็นวิธีการในการตรวจสอบสภาพของผู้เรียนว่า มีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนี้ยังช่วยตรวจสอบสภาพการเรียนการสอนที่ใช่ว่าเหมาะสมเพียงใดและยิ่งกว่านั้นยังช่วยบ่งบอกว่า หลักสูตรที่กำหนดขึ้นนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า หลักสูตรการสอนและการวัดผลมีความสัมพันธ์กันยิ่ง โดยกระบวนการเรียนการสอนกับการวัดผลเป็นกิจกรรมที่แยกกันไม่ได้ เพราะเมื่อมีการสอน ย่อมจะต้องมีการวัดผลหรือติดตามผลการเรียน

หลักสูตรจึงถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอนเพราะว่าในการจัดการเรียนการสอนของสถาบันต่างๆ จะประสบความสำเร็จหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับหลักสูตรที่สถาบันนั้นๆ นำมาใช้ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ทั้งหมดให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. หลักสูตร เป็นที่รวมของเนื้อหาวิชาที่วางแผนไว้ หมายถึง เป็นรายวิชาที่ออกแบบไว้สำหรับผู้เรียน ซึ่งเนื้อหาจะมีทั้งเนื้อหาที่เป็นความรู้เป็นกระบวนการและเป็นทักษะ โดยเน้นให้ผู้เรียนทำความเข้าใจเนื้อหาและมีการวัดผลหลังการสอน

2. หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนเป็นผู้นำทางให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งจัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ไม่ว่าประสบการณ์นั้นจะเป็นส่วนหนึ่งของแผนที่เขียนไว้หรือไม่ก็ตาม
 ชาร์จ บัวศรี (2532 : 8) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบหลักสูตรไปแล้ว

2. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หลังจากที่ยอมรับเนื้อหาสาระในวิชาที่กำหนดไว้

3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์ (Content and Experiences) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และประสบการณ์ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ

4. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructions Strategies) หมายถึง กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางความรู้และอื่นๆ ตามจุดประสงค์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

5. วัสดุและสื่อการเรียนการสอน (Instructional Media and Materials) หมายถึง เครื่องมือเครื่องใช้และวัสดุต่างๆ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและ ประสิทธิภาพการเรียนการสอน

6. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลหลักสูตรและการประเมินผล การเรียนการสอน

สรุปได้ว่าหลักสูตร หมายถึง รายละเอียดของรายวิชาตลอดถึงประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้จัดอย่างเป็นระบบ เพื่อมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ทำให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ ช่วยสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ให้กับผู้เรียนตามจุดประสงค์ของหลักสูตรซึ่งหลักสูตรควรจัดให้เหมาะสมกับบุคลิกภาวะประสบการณ์ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

รูปแบบของหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์นุตรโรจน์ (2542 : 94 – 95) การแบ่งประเภทของหลักสูตรหรือรูปแบบของหลักสูตรนี้ แบ่งตามแนวความคิดปรัชญาและทฤษฎีการศึกษาของการจัดประเภท หลักสูตรออกได้เป็น 9 รูปแบบดังนี้

1. หลักสูตรรายวิชา (Subject Curriculum) เป็นรูปแบบหลักสูตรดั้งเดิม โดยเน้นเนื้อหาสาระของแต่ละวิชาที่แยกจากกัน จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแบบนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจเนื้อหาสาระ ซึ่งลักษณะหลักสูตรรายวิชาจะมีลักษณะดังนี้

1.1 เนื้อหาสาระแต่ละวิชาจะแยกจากกัน เช่น วิชาเลขคณิต ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา และสอนแยกเป็นรายวิชา

1.2 แต่ละวิชาจะมีลำดับของเนื้อหาสาระ มีขอบเขตของความรู้ ที่เรียงลำดับความยากง่ายและไม่เกี่ยวโยงถึงวิชาอื่นๆ

1.3 ในวิชาแต่ละวิชาไม่ได้โยงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการปฏิบัติในสถานการณ์การจริง

1.4 การเลือกเนื้อหาสาระและการจัดเนื้อหาสาระ โดยยึดคุณค่าที่มีอยู่ในตัวของเรื่องที่สอนนั้นโดยมีแนวคิดที่ว่า ผู้เรียนสามารถนำไปใช้เมื่อต้องการ

2. หลักสูตรสหสัมพันธ์ (Corelated Curriculum) หลักสูตรที่นำเอาเนื้อหาของวิชาที่มีความสัมพันธ์กันมารวมเข้าด้วยกันแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของ 2 วิชา โดยไม่ทำลายขอบเขตวิชาเดิม คือ ไม่ได้มีการผสมผสานเนื้อหาเข้าด้วยกัน เช่น การจัดเนื้อหาเน้นให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างระบบอิเล็กทรอนิกส์และโทรทัศน์ความสัมพันธ์ระหว่างการเลี้ยงหมูกับการเลี้ยงปลา โดยแสดงให้เห็นให้ แต่ละวิชาจะเสริมกันได้อย่างไร

3. หลักสูตรผสมผสาน (Fused Curriculum) เป็นการจัดหลักสูตรที่มุ่งเน้นรายวิชาโดยสร้างวิชาจากเนื้อหาวิชาที่เคยแยกสอนให้เป็นวิชาเดียวกัน แต่ยังคงรักษา เนื้อหาพื้นฐานของแต่ละวิชาไว้ หลักสูตรแบบนี้แตกต่างจากหลักสูตรสหสัมพันธ์ที่มีบูรณาการระหว่างวิชามากกว่า คือ การสอนวิชาเหมือนสอนวิชาเดียว

4. หลักสูตรหมวดวิชา (Board Field Curriculum) เป็นรูปแบบหลักสูตรที่มีลักษณะหลายหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรสหสัมพันธ์และหลักสูตรแบบผสมผสาน โดยการนำเนื้อหาวิชาหลายๆ วิชา มาจัดเป็นวิชาทั่วไปที่กว้างขวางขึ้น โดยเน้นถึงการรักษาคุณค่าของความรู้ที่มีเหตุผล มีระบบ เช่น วิชามนุษย์กับเทคโนโลยี มนุษย์สัมพันธ์ เป็นต้น

5. หลักสูตรที่เน้นทักษะ (Core Curriculum) เป็นหลักสูตรที่มีวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นแกนของวิชาอื่นๆ โดยเน้นเนื้อหาด้านสังคมและหน้าที่พลเมือง เพื่อการแก้ปัญหา เช่น ประชากรและมลภาวะ การดำรงชีวิตในเมืองและชนบท

6. หลักสูตรที่เน้นทักษะกระบวนการ (Process Skills Curriculum) เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้เกิดทักษะกระบวนการ เช่น ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์กระบวนการในการแก้ปัญหาโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้มีความสามารถในด้านของทักษะกระบวนการดังนี้

6.1 มีความรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้

6.2 ใช้กระบวนการให้เป็นสื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ

6.3 ให้รู้ธรรมชาติของกระบวนการ

7. หลักสูตรที่เน้นสมรรถฐาน (Competency or Performance Based Curriculum) เป็นหลักสูตรที่มีความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างจุดมุ่งหมาย กิจกรรม การเรียนการสอน และความสามารถในการปฏิบัติของผู้เรียน ในการจัดหลักสูตรแบบนี้จะต้องกำหนดความสามารถในการปฏิบัติที่ต้องการไว้เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือจุดประสงค์ด้านความสามารถ จากนั้นก็วางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุแต่ละจุดประสงค์ และมีการตรวจสอบ การปฏิบัติของผู้เรียนก่อนที่จะผ่านไปเรียนตามจุดประสงค์ เช่น การฝึกสอนแบบจุลภาค การสอนพิมพ์ดีด

8. หลักสูตรที่เน้นกิจกรรมและปัญหาสังคม (Social Activities and Problem Curriculum) หลักสูตรแบบนี้จะแตกต่างไปตามแนวคิดของแต่ละกลุ่ม เช่นผู้ที่มีแนวคิดว่าการหลักสูตรควรตรงกับการดำรงชีวิตในสังคมจริง ในการสร้างหลักสูตรจึงยึดรากฐานของหน้าที่ทางสังคมหากมีแนวความคิดว่าการหลักสูตรควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาหรือเรื่องต่างๆ ของชีวิตในสังคมชุมชนจะ มุ่งการแก้ปัญหาชุมชน เช่น การป้องกันมลภาวะการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น

9. หลักสูตรที่เน้นความต้องการและความสนใจของแต่ละกลุ่ม (Individual Needs and Interest Curriculum) เป็นหลักสูตรที่เน้นความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เช่น การเน้นที่ผู้เรียนเน้นที่ประสบการณ์ โดยหลักสูตรที่สร้างขึ้นตามความรู้และความสนใจของผู้เรียนมีความยืดหยุ่นสูง และผู้เรียนสามารถเรียนได้เป็นรายบุคคล เช่น หลักสูตรของ โรงเรียนซัมเมอร์ฮิลล์ที่อังกฤษ

ลักษณะที่ดีของหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 97) กล่าวถึงลักษณะที่ดีของหลักสูตรควรมีลักษณะดังนี้

1. ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษาวิชาชีพนั้น ๆ

2. ตรงตามลักษณะความถนัด ความสนใจของผู้เรียน
3. ตรงตามความต้องการทางด้านวิชาเรียนในทุกสาขาวิชาทั้งในภาคเกษตรอุตสาหกรรมและธุรกิจ
4. ตรงตามลักษณะของวิชานั้น
5. มีเนื้อหาของเรื่องที่สมบูรณ์เพียงพอที่จะสอนและทำให้ผู้เรียนเจริญงอกงามในทางความคิดทักษะและความพึงพอใจ
6. มีแนวทางสอนและวิธีสอนที่เหมาะสม
7. มีความยืดหยุ่น คล่องตัว เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกได้
8. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน
9. ให้ความรู้ที่ต่อเนื่องวิธีการศึกษาความรู้ได้ด้วยตนเองและพัฒนาตนเอง

ด้านการเรียนการสอน

ด้านการเรียนการสอน ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญเนื่องจากการเรียนการสอนมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมในทุกประเภทที่จัดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียนและถือเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสำเร็จของสถานศึกษานั้นๆ

การเรียนการสอนเป็นคำที่มีความหมายกว้างกว่า คำว่าการสอน (Teaching) มีผู้กล่าวว่า การเรียนการสอน หมายถึง ผลรวมของการสอนทั้งหลายทั้งปวง (All Teaching is Instruction) นั่นคือการเรียนการสอนมีความหมายครอบคลุมถึงเหตุการณ์ทุกอย่างที่มีผลต่อการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งอาจสรุปได้ว่ากิจกรรมใดๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ถือว่าเป็นการเรียนการสอนทั้งสิ้น

บุคคลโดยทั่วไปมักเข้าใจว่า การสอน คือ การถ่ายทอดเนื้อหาวิชา โดยใช้วิธีการบอกให้ทำ ให้จำ ให้จด และนำไปท่องจำเพื่อสอบต่อไป แต่ในแวดวงของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจะเข้าใจ การสอนว่ามีได้หมายถึงการบอกให้จำแต่เพียงอย่างเดียว การสอนมีความหมายลึกซึ้งกว่านั้นกล่าวคือ วิธีการใดก็ตามที่ผู้สอนนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เราเรียกได้ว่าเป็นการสอนทั้งสิ้น (อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2540 : 1)

ยศ ทรัพย์เย็น (2537 : 5) การสอนคือ การช่วยผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้มิใช่บอกอธิบายหรือสาธิตตลอดเวลาจากผู้สอนอย่างไรก็ตาม การช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อาจจะใช้วิธีการบอก อธิบาย การสาธิตในบางโอกาสหรือบางจังหวะที่มีความจำเป็น ในการเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดอาจจะพิจารณาได้จากนักเรียนว่าเกิดการเรียนรู้น้อยเพียงใด

รัตนา ประเสริฐศรี (2543 : 18) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนไว้ว่าหมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน วิธีการสอน การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนนั้นเกิดการเรียนรู้และพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตลอดจนคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ทั้งการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ พร้อมทั้งเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้

สมศักดิ์ สรสินธุ์ (พัฒน สัจจามงค์. 2522 : 16 - 21 ; อ้างอิงจาก สมศักดิ์ สรสินธุ์. 2540 :16) ได้กล่าวถึง การเรียน และการสอนมีสิ่งที่จะต้องพิจารณาหลายประการ พอจะสรุปได้ดังนี้

1. ครูผู้สอนมีความสำคัญมาก ทักษะคติของผู้สอน อาชีพการงาน ซึ่งมีผลต่อความพอใจในการสอนนอกจากนี้การจูงใจเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการจะเรียนรู้ตลอดเวลา ก็เป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนั้นตัวผู้สอนจะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ความจริงใจ ความศรัทธา และความอดทน

2. ครู ต้องคำนึงถึงภูมิหลังและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนส่วนใหญ่ วัยและความต้องการของเขาด้วย

3. ขบวนการสอน ประกอบด้วยหลายขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขั้นเตรียมการ ผู้สอนควรเตรียมการสอนเมื่อได้รับมอบหมายใน การสอน ตลอดจนต้องเตรียมเอกสาร และข่าวสารต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และประโยชน์จากผู้สอนมากที่สุด

3.2 ขั้นบรรยาย หรือนำเสนอการให้ข่าวสารซึ่งเป็นระยะที่สองของขบวนการสอนนี้อาจกระทำได้หลายวิธีการสอนจะเกิดประสิทธิภาพเต็มที่หากใช้วิธีการ และเทคนิคต่างๆ ฉะนั้นผู้สอนควรมีประสบการณ์หรือคุ้นเคยและสามารถใช้วิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสมเพื่อให้บทเรียนง่ายขึ้น และมีคุณค่าต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

3.3 การสอบ การสอบที่ดีและเกิดประสิทธิผลย่อมทำให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติได้ การสอบนักเรียนก็เช่นเดียวกับการสอบครูผู้สอนย่อมนำมาพิจารณาในขบวนการสอนได้เพื่อวัดความก้าวหน้าในการเรียนเป็นระยะๆ และเป็นการประเมินผลการสอนของครู มีอุปสรรคหรือปัญหาในการสอนหรือไม่อย่างไรทั้งนี้เพื่อนำผลไปปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่าการเรียนการสอนถือว่าการจัดการกิจกรรมด้านวิชาการของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้งสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปใช้ในการดำรงชีวิตได้

ลักษณะของการสอน

ลักษณะของการสอนทั้ง 3 ข้อ อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540 : 3 – 4) ได้อธิบายไว้ดังนี้

1. การสอนเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนข้อนี้ต้องการเน้นการสอนในลักษณะของกระบวนการปฏิสัมพันธ์ ซึ่งหมายความว่า การสอนจะเกิดขึ้นได้นั้นทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นไปตามลำดับขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในการจัดการเรียนการสอน ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหนึ่ง คือ ไม่เกิดการเคลื่อนไหวทั้งกายวาจาและทางปัญญา เช่น ครูอาจยืนบอกทั้งชั่วโมงโดยนักเรียนได้ยินเสียงครู แต่ไม่ได้รับรู้และประสบการณ์ใหม่ นักเรียนอาจทำเลขหรือคัดเขียนไปทั้งชั่วโมงตามบุญตามกรรมโดยครูหนึ่งหนึ่งที่เฝ้าครูอย่างนี้เรียกว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับ

นักเรียนก็ไม่จัดเป็นการสอน ดังนั้นการสอนจึงเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้สอนกับผู้เรียน ที่ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์

2. การสอนมีจุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ข้อนี้ต้องการเน้นที่เป้าหมายของการสอน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทั้ง 3 ด้านได้แก่

2.1 ด้านความรู้ ความคิด หรือด้านพุทธิสัย คือผู้เรียนเกิดความรู้เชิงอกทางสติปัญญา เกิดการพัฒนาขึ้นจากความไม่เข้าใจ คิดไม่เป็น มาเป็นความรู้ความเข้าใจมีความคิดและคิดเป็น

2.2 ด้านเจตคติ หรือด้านจิตพิสัย เกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกเห็นคุณค่า ความดีความงาม ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านนี้ เช่นชาวซึ่งในบทกลอนที่ได้ฟังได้อ่านเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง

2.3 ด้านทักษะ หรือด้านทักษะพิสัย หมายถึง ความสามารถกระทำได้ ปฏิบัติได้ ถูกต้องตามวัย เช่น สามารถว่ายน้ำได้ พิมพ์ดีได้ วาดภาพได้ ฟังพูด อ่าน เขียน ฯลฯ ผู้เรียนจะเกิดทักษะถ้าได้ฝึกปฏิบัติบ่อยๆ

กาญจนา บุญส่ง (2542 : 10) กล่าวว่า จากหลักการสอนพื้นฐานในการสอนดังกล่าว จะเห็นว่าเป็นหลักการที่ให้แนวทางแก่ผู้สอนทั้งด้านการเตรียมตัวก่อนสอน ในขณะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลหลังการสอน ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถนำมาประมวลสรุปเป็นหลักการในการสอนที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงได้ดังนี้

1. ก่อนการสอน ผู้สอนต้องเตรียมการสอนในหัวข้อต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู และเอกสารประกอบการสอนต่างๆ เพื่อจัดทำแผนการสอน

1.2 ศึกษาผู้เรียนให้ทราบถึงความรู้พื้นฐานประสบการณ์เดิม ความสามารถ ความสนใจ

1.3 เขียนแผนการสอนให้ครบทุกข้อได้แก่

1.3.1 ความคิดรวบยอด

1.3.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1.3.3 เนื้อหาสาระของบทเรียน

2. ขณะดำเนินการสอนผู้สอนดำเนินการสอน โดยคำนึงถึงข้อต่อไปนี้

2.1 ดำเนินการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่วางแผนไว้ในแผนการสอน

2.2 ทักษะการสอนที่เหมาะสม เช่น การใช้วาจา กิริยา ท่าทาง การใช้คำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน

2.3 ใช้เทคนิควิธีการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด โดยใช้วิธีสอนหลายรูปแบบ และดำเนินการสอนอย่างเป็นกระบวนการ

2.4 เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

2.5 ใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับบทเรียนและส่งเสริมการเรียนรู้

2.6 สร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ เช่น การเสริมกำลังใจ การสร้างความสนใจ การให้งานตามความสามารถความถนัดของแต่ละบุคคล โดยการสอนง่ายไปหายาก

2.7 จัดวิธีการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์

3. หลังการสอน ผู้สอนควรดำเนินการดังนี้ พิจารณาผลการเรียนการสอนว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ถ้ามีเพียงส่วนน้อยที่ไม่บรรลุตามจุดประสงค์

3.1 ควรจัดซ่อมเสริมให้ แต่ถ้ามีผู้เรียนจำนวนมากที่ไม่บรรลุตามจุดประสงค์แสดงว่าการสอนตลอดจนการวางแผนการสอนมีข้อบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

3.2 ปรับปรุงแก้ไขโดยหาสาเหตุที่เกิดข้อบกพร่อง แล้วแก้ไขที่จุดบกพร่องนั้น

หลักการเลือกวิธีการสอน

ผู้สอนต้องรู้จักเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมวิธีสอนอาจใช้วิธีผสมผสานกันได้เลือกวิธีสอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. วิธีสอนเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนหรือไม่ เช่น เนื้อหาที่เป็นหลักการทฤษฎีสามารถใช้วิธีการบรรยาย แต่ถ้าเป็นงานและต้องการการฝึกควรใช้การฝึกทักษะปฏิบัติหรือจะใช้ทั้งบรรยายและการฝึกทักษะปฏิบัติควบคู่กันไป
2. วิธีสอนควรเหมาะสมกับความถนัดของผู้เรียนเป็นความถนัดของผู้สอน ที่จะสอนแบบวิธีใหม่
3. วิธีสอนเหมาะสมกับชั่วโมงสอนในหลักสูตร ข้อจำกัดของเวลาเป็นตัวกำหนดวิธีสอน
4. วิธีสอนเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียนและขนาดของห้องเรียนการสอนแบบบรรยายสามารถสอนผู้เรียนได้มากกว่าการอภิปราย
5. วิธีสอนเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น ความรู้เดิมของผู้เรียน ความสนใจของผู้เรียนเป็นข้อพิจารณาในการเลือกวิธีสอน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2542 : 119)

จากความหมายของวิธีการสอนข้างต้นสรุปได้ว่าวิธีการสอนที่ดีควรจะยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและจะต้องสร้างความเจริญงอกงามให้แก่ผู้เรียนทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจในตัวผู้เรียน นอกจากนั้นในการจัดการเรียนการสอนจะต้องอาศัยแผนการสอนเป็นแนวทาง ซึ่งประกอบด้วยการจัดกิจกรรมการเตรียมผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะ การจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านผู้สอน

ผู้สอน หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แนะนำทาง และส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ และมีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังนั้นผู้สอนหรือครู จึงถือว่ามีความสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนรู้การสอนสัมฤทธิ์ผลได้ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและลักษณะของผู้สอนที่ดีไว้ ในหลายลักษณะ ดังนี้

กรีซ และคอสดิน (จิตตชา นิลดำ. 2542 : 14 ; อ้างอิงจาก Grush ; & Costin. 1975 : 64) ให้ความเห็นว่าครูที่มีประสิทธิภาพ ควรเป็นครูที่มีความเชื่อมั่นในตนเองเป็นผู้นำที่ขยันขันแข็ง กล่าวคือ มีความสามารถและกระตือรือร้น ในการเรียนการสอน เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต น่าไว้วางใจ รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับนักเรียนเสมอ มีความเข้าใจนักเรียนได้ดีควบคุมกิจกรรมในชั้นเรียน โดยการให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนชี้แจงวัตถุประสงค์และเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายในชั้นเรียน สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ กระตุ้นให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นให้ความรู้แก่นักเรียนได้ทันกับความรู้ใหม่ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตลอดจนเป็นคนมีอารมณ์ขันด้วย

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 106-108) สรุปและเรียงลำดับของลักษณะของครูที่ดีตามความหมายดังนี้

1. มีเทคนิคการสอนที่ดีสามารถถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย
2. มีความรู้ดีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
3. เป็นคนตรงต่อเวลาพูดจาสุภาพเรียบร้อย ไม่ดูด่านักเรียน
4. เป็นกันเองและให้ความสนิทสนมกับนักศึกษา
5. ให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษาได้ทั้งในเรื่องที่เรียนและเรื่องส่วนตัว
6. ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อนักศึกษา
7. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน
8. ตั้งใจสอนศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ไม่หวงวิชา
9. เตรียมการสอนล่วงหน้าทุกครั้ง
10. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
11. มีเหตุผลยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาและไม่ใช้อารมณ์
12. มีอารมณ์ดี ใจเย็น และมีอารมณ์ขันในบางโอกาส
13. มีความกระตือรือร้น
14. มีการให้งานซ่อมเสริมแก่นักศึกษาที่เรียนอ่อน
15. รักในอาชีพครู
16. มีจรรยาบรรณของครู
17. มีความคิดริเริ่ม
18. มีเทคนิคในการวัดผล
19. ทำงานให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน

อัจฉรา สุขารมณ์ และพรณี บุญประกอบ (2542:19) ได้ให้ความหมายของ สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนและการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้โดยบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประกอบกับการจัดหลักสูตรพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การนำสื่อการเรียนการสอน มาใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมและรวมถึงสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้เรียนและผู้สอน องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด นอกจากนั้นสภาพแวดล้อมในการเรียนยังรวมถึงความพร้อมของอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนตลอดจนอาคารสถานที่

ธารง บัวศรี (2532 : 203) ได้ให้ความหมายไว้ว่า อุปกรณ์การสอน หมายถึง เครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุในการสอน ส่วนวัสดุสิ้นเปลืองและอุปกรณ์การสอน ได้แก่ อุปกรณ์ โสตทัศนศึกษา

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมในการเรียน หมายถึง สภาพการจัดการเรียนการสอนบรรยากาศในการเรียนการสอน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนตลอดจนสื่ออุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนและความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน

ในการจัดการเรียนการสอนนอกจากครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี มีความสามารถในการเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมแล้วสื่อการเรียนการสอน ก็ถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพนั้นเพราะสื่อการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการเรียนรู้และสามารถเพิ่มความเป็นรูปธรรมและความเป็นจริงต่อการเรียนรู้รวมทั้งสามารถนำเรื่องราวหรือสิ่งต่างๆ ที่อยู่ห่างไกลเข้ามาในห้องเรียนได้ดังนั้นครูผู้สอนควรมีความสามารถในการใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดมองเห็นความสัมพันธ์ของเรื่องราว หรือสิ่งที่จะได้เรียนรู้ อย่างถูกต้อง ซึ่งสามารถจะช่วยให้การสอนบรรลุถึงจุดหมายปลายทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นในการเลือกใช้สื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากการพิจารณาความเหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนความสนใจและวิธีของผู้เรียนแล้วสิ่งที่สำคัญที่ครูควรต้องคำนึงในการเลือกสื่อคือประสิทธิผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

กิตานันท์ มลิทอง (2536 : 83) ได้ให้ความหมายว่าสื่อการเรียนการสอน หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิทยุ โทรทัศน์ วีดีโอ แผนภูมิ ภาพนิ่ง ฯลฯ ซึ่งบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

1. เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ เนื้อหาบทเรียนได้ง่ายขึ้น

2. สื่อจะช่วยกระตุ้น และสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนานและไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน

3. การใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันและเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียนนั้น

4. ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น

สมบุรณ์ สงวนญาติ (2537 : 43 –44) กล่าวว่าสื่อการเรียนการสอน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพประเภทของสื่อการเรียนการสอนแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. ประเภทวัสดุ ได้แก่ ซอล์กสี แผ่นภาพ แผนภูมิ ภาพถ่าย สไลด์ เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพและเสียง ฯลฯ

2. ประเภทอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายภาพยนตร์ กล้องถ่ายรูป วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

3. ประเภทสิ่งพิมพ์ ได้แก่ เอกสารตำราเรียน แบบเรียน แบบฝึกหัดใบความรู้ ชุดการเรียนรู้ หนังสือพิมพ์

หลักในการใช้สื่อการเรียนการสอน

1. ศึกษาอย่างละเอียดว่าสื่อที่ประกอบด้วยอะไรบ้าง มีคุณสมบัติอย่างไร มีวิธีใช้อย่างไร
2. เตรียมสื่อที่จะใช้ให้พร้อม รวมทั้งสถานที่และอุปกรณ์ประกอบการใช้
3. อธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนว่า เหตุใดจึงต้องใช้สื่อดังกล่าว
4. การใช้สื่อต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเวลา
5. หลังจากการใช้สื่อจะต้องมีการทบทวนและสำรวจดูว่า ผู้เรียนได้รับข้อมูล ความรู้และเกิดความคิดใหม่ๆ ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่

อำภา บุญช่วย (2537 : 98) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนที่ใช้กันมากคือ ภาษาพูดและภาษาเขียนต่อมาได้มีการพัฒนาขึ้นมาเรื่อยๆในปัจจุบันพบว่ามีสื่อการเรียนการสอนมากมายหลายชนิดเพราะถือว่าสื่อการเรียนการสอนคือมือที่สามของครูดังนั้นบทบาทของสื่อการเรียนการสอนในบทเรียนจึงเป็นตัวกลางในการให้ข้อมูลความรู้ หรือสิ่งบอกกล่าวแก่ผู้เรียน

ลักษณะที่ดีของสื่อ

จิตตชา นิลดำ (2542 : 22-23) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. ต้องได้ประโยชน์คุ้มค่ากับที่ได้ลงทุนหามา
2. คำนึงถึงความปลอดภัย หรือทำจากวัสดุราคาถูกและหาได้ง่ายในท้องถิ่น
3. ต้องมีความประณีตเรียบร้อยสวยงามน่าสนใจดูแล้วเข้าใจง่าย
4. ต้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับหลายบทเรียนและตรงตามจุดประสงค์ของบทเรียนนั้น ๆ
5. ต้องตรงกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน

6. มีขนาดและจำนวนพอเหมาะกับจำนวนผู้เรียน
7. ต้องเหมาะสมกับวัย ความต้องการและระดับชั้นของผู้เรียน
8. ต้องคงทนถาวรใช้ได้หลายๆครั้งเก็บไว้ได้นานคุ้มค่าของเงินเวลาและแรงงาน
9. ครูและผู้เรียนควรวางแผนร่วมกันและช่วยกันทำ

ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน

เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537 : 355) ได้กล่าวว่าการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและใช้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน มีดังนี้

1. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้รับความรู้และเกิดประสบการณ์
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอันเป็นวิธีทางนำไปสู่การเรียนรู้อย่างแท้จริง
3. ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดและความเข้าใจที่ถูกต้องและรวดเร็ว
4. ผู้เรียนเกิดทักษะในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อการเรียนการสอนนั้น
5. ผู้เรียนจดจำเรื่องราวและสิ่งต่างๆ ได้แม่นยำและถูกต้อง
6. เพิ่มพูนประสบการณ์เดิมของผู้เรียนและเปลี่ยนแปลงเจตคติในทางที่พึงปรารถนาได้

สรุปได้ว่าสื่อการเรียนการสอนหมายถึงสิ่งต่างๆ ที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อช่วยในการถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์และทักษะให้เกิดกับผู้เรียน ช่วยให้การเรียนการสอนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพสื่อการเรียนการสอนที่นำมาใช้

ด้านการวัดผลและประเมินผล

การวัดผลประเมินผลเป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญของการจัดการศึกษา เพราะถือว่าเป็นการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และยังเป็นตัวบ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนว่าบรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนรายวิชานั้นๆ หรือไม่ โดยทั่วไป การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนสามารถกระทำได้ในหลายรูปแบบ อาทิ การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ หรือตรวจสอบจากการปฏิบัติงานของนักเรียน ซึ่งแสดงถึงความสามารถของผู้เรียน การวัดผลประเมินผลควรต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อให้ครูได้มีโอกาสปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จิตตชา นิลดำ (พนัส หันนาคินทร์. 2524 : 199-200 ; อ้างอิงจาก จิตตชา นิลดำ 2542 : 16-17) กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลเป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการเรียนกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งมีลักษณะเป็นรูปธรรมคือ จะแสดงผลของการวัดออกมาเป็นตัวเลข เพื่อแสดงว่านักเรียนมีความรู้ มากน้อยเพียงใดจากที่ได้เรียนไปแล้ว การวัดผลและการประเมินผลจึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องทำการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนว่าได้ผลเพียงใดหรือต้องปรับปรุงแก้ไข ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาย่อมมีส่วนรับผิดชอบในการวัดผลประเมินผล และติดตามผลการสอนของครูว่าเป็นอย่างไร ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยดูแลและส่งเสริมให้การวัดผลประเมินผลเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ หน้าที่ของผู้บริหารเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการศึกษา มีดังนี้

1. เพื่อทราบผลการเรียนของนักศึกษาและผลการสอนของครู
2. เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนชั้นและจัดแบ่งนักศึกษาตามความสามารถ
3. เพื่อเป็นหลักฐานในการรายงานผลให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบ
4. เพื่อสถิติอื่นๆ ทางการศึกษา

การวัดผลและการประเมินผลทางการศึกษาจะบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับครูผู้สอนซึ่งทำหน้าที่ในการวัดผลและประเมินผลนักศึกษาโดยตรง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวัดผลและประเมินผล เช่น จัดให้มีการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2540 : 199) กล่าวว่า การวัดผลและการประเมินผลคือการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณค่า ความจริงและการกระทำบางที่ขึ้นอยู่กับ การวัดเพียงอย่างเดียว ส่วนการประเมินประกอบด้วย

1. การวัดที่ได้จากกระบวนการต่างๆ เช่น การสังเกต การทดสอบ
2. เกณฑ์การพิจารณา เพื่อให้เป็นแนวทางหรือหลักการพิจารณาแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น พอใจ ไม่พอใจ

3. การตัดสินใจ เป็นการสรุปผลเปรียบเทียบระหว่างผลของการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้
จิตตชา นิลดำ (อุทุมพร ทองอุไทย. 2518 : 85 ; อ้างอิงจาก จิตตชา นิลดำ. 2542 : 18) กล่าวว่า การวัดผลและการประเมินผลของครูนับเป็นความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา ประการหนึ่งเพราะเป็นกระบวนการที่จะช่วยตัดสินในการมีประสิทธิภาพในการสอนของการประเมินผลจะช่วยให้ครูได้เห็นสภาพสะท้อนความว่าผู้เป็นครูทำหน้าที่ได้ครบถ้วนเพียงไร มีส่วนใดที่ยังบกพร่องหรือจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การเรียนของผู้เรียนและการสอนของครูบรรลุเป้าหมายตามต้องการ

เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537 : 53) ได้กล่าวว่า การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนจะต้องกระทำอย่างมีระบบซึ่งควรดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ในการวัดผลและประเมินผลให้ชัดเจนว่าต้องการวัดผลเพื่อการตัดสินเลือกเพื่อจัดตำแหน่ง เพื่อตรวจสอบความรู้หรือเพื่อการวินิจฉัย
2. จัดทำตารางวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหาเพื่อที่จะบอกให้ทราบว่า จะออกข้อสอบวัดเนื้อหาใดในพฤติกรรมใดแค่ไหนและเพียงใดเพื่อข้อสอบที่สร้างขึ้นได้ครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการ
3. เลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลให้สอดคล้องและเหมาะสมกับข้อมูลที่จะวัด โดยพยายามใช้เทคนิคการวัดหลายๆ วิธี
4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลหลังจากกำหนดว่า จะใช้วิธีใดวัดผลแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือ การสร้างเครื่องมือวัดผลตามที่กำหนด ซึ่งเครื่องมือที่ใช้กันมากในการวัดผลการเรียนการสอน ได้แก่ แบบทดสอบ

5. ดำเนินการวัดผลเป็นขั้นตอนของการนำเครื่องมือไปทดสอบหาข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการประเมินผล

6. การประเมินผลและการใช้ผลจากการวัดจุดหมายปลายทางของการวัดผล เพื่อปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนและการสอนของครูตลอดจนสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ว่า มีความเหมาะสมเพียงใดควรปรับปรุงและแก้ไขอย่างไร

องค์ประกอบของการวัดผลและประเมินผล ประกอบด้วย

1. การวัดผล (Measurement) คือ การตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมทางด้านความรู้ ทักษะ เจตคติเปลี่ยนไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่โดยใช้เครื่องมือต่างๆ เป็นตัวสำรวจการเลือกใช้เครื่องมือในการทดสอบชนิดใดนั้น ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการสอน ผลที่ได้จากการวัดผลจะเป็นเชิงปริมาณ เช่น เป็นคะแนนหรือเป็นคำร้อยละ ซึ่งยังไม่สามารถตัดสินได้ว่า ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นอย่างไรจนกว่าจะมีการประเมิน

2. การประเมินผล (Evaluation) คือ การตัดสินว่าผู้เรียนมีคุณภาพเป็นอย่างไร เมื่อนำคะแนนที่ได้จากการวัดผลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เช่น ผู้เรียนทำแบบทดสอบได้ 70 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน โดยตั้งเกณฑ์ไว้ว่าหากได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป ถือว่าผ่านการทดสอบเพราะฉะนั้นผู้เรียนคนนั้นถือว่าผ่านการทดสอบการประเมินผลจะออกมาในเชิงคุณภาพ เช่น สอบผ่านหรือไม่ผ่านหรือแบ่งเป็นระดับ 4 3 2 1 0 คือ ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้และต้องแก้ไข เป็นต้น

หน้าที่สำคัญของการวัดผลและการประเมินผลทางการศึกษา จะต้องให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินการสอน การวัดผลและการประเมินผล จะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการออกแบบการเรียนการสอน 4 อย่าง คือ

1. การวิเคราะห์ขอบเขตของเนื้อหาวิชา การวิเคราะห์นี้ต้องอาศัยผู้ชำนาญในสาขาวิชา ช่วยวิเคราะห์ขอบเขตในรูปของความสามารถในทางปฏิบัติในเนื้อหาวิชานั้น ซึ่งอาจให้ตัวอย่างในรูปของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การวิเคราะห์เช่นนี้ถ้าหากกระทำก่อนการสอนจะช่วยทำให้ได้แนวทางการออกแบบทางด้านการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลและการประเมินที่ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

2. การวินิจฉัยคุณลักษณะของผู้เรียน การดำเนินงานในขั้นนี้จะเป็นการวัดพฤติกรรมที่นักเรียนมีก่อนการเรียนการสอนเพื่อดูว่าเขามีสิ่งที่ผู้สอนตั้งใจจะให้เขาเรียนรู้แล้ว เพียงใด เขามีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนรู้เพียงใด และเขามีคุณลักษณะเฉพาะที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในรูปแบบใด ผลการวัดผลและประเมินเหล่านี้จะเป็นข้อมูลทางด้านพฤติกรรมหรือความสามารถก่อนการเรียนการสอน

3. การออกแบบการจัดสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา หลังจากที่ได้ทราบถึงเรื่องราวที่ให้มีการเรียนรู้และทราบถึงคุณลักษณะของผู้เรียนแล้ว ก็จะเป็นการออกแบบสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนการสอนจริง การออกแบบสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอนคือ การกำหนดสภาพเฉพาะที่จะ

เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้ก้าวหน้าไปจากทักษะพื้นฐานที่มีอยู่เพื่อให้มีความรู้ความสามารถตามที่กำหนดหลังจากการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในระหว่างการเรียนรู้การสอนนี้ จะต้องเป็นการเสริมแรงและส่งผลย้อนกลับให้ผู้เรียนได้ทราบระยะถึงผลของการเรียนตลอดเวลาว่าเรื่องใดที่ผู้เรียนสามารถทำได้ตามจุดประสงค์ การส่งผลย้อนกลับก็ทำให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจในความสำเร็จ ซึ่งค้ำค่าความพยายามที่ได้ทุ่มเทให้หากมีเรื่องใดที่เขาไม่ประสบความสำเร็จ

4. การประเมินผลที่เกิดจากการเรียนรู้กิจกรรมสุดท้ายซึ่งเป็นการประเมินผลหลังการเรียนรู้ก็เพื่อให้ได้ข้อมูลว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามจุดประสงค์ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพียงใด หากผลการวัดปรากฏว่าผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถตามที่กำหนดก็เรียกได้ว่า มีความรอบรู้ในเป้าหมายของการเรียนการสอนการตีความหมายผลการวัดอาจเป็นในรูปอิงเกณฑ์ หากการวัดได้กระทำหลังจากจบหน่วยย่อย นอกจากนั้นผลการวัดยังนำมาใช้เพื่อจำแนกความแตกต่างในความรู้ความสามารถของผู้เรียนในกลุ่มอีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

งานวิจัยในประเทศ

ทรงสมร คชลิข (2543) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนสาขาพัฒนศึกษกรรมวิชาเอกการเลขานุการของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพัฒนศึกษการธนบุรี ในด้านหลักสูตรวิชาการเลขานุการด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาเลขานุการโดยรวมอยู่ในระดับมาก

กอบเกียรติ สง่าสงเคราะห์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์แผนกเทคนิคพื้นฐานวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มสถานศึกษาภาคกลางมีความพึงพอใจในด้านตัวงานและด้านเพื่อนร่วมงานการได้รับการยอมรับนับถือสภาพการทำงานองค์กรและการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

ประภา ตูลานนท์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อสภาพการเรียนการสอนของนักศึกษาทางไกลสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอชายแดนของจังหวัดสระแก้ว ผลการวิเคราะห์พบว่าความพึงพอใจทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านสัมพันธภาพกับครูประจำกลุ่ม ด้านกิจกรรมการพบกลุ่มมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านวิธีเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

สุรพล เ็นเจริญ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์พบว่าความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรวิชาอาชีพธุรกิจด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านครูผู้สอนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

รัตนา ประเสริฐศรี (2543) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการบัญชี วิทยาลัยพัฒนศึกษการเซตุนพ รวม 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตรด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านผู้เรียนและด้านผู้สอน พบว่านักศึกษา

ส่วนใหญ่ประสบปัญหาการเรียนในระดับมาก คือ ปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ส่วนปัญหาด้านผู้เรียนด้านผู้สอน พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

อุมาพร สกลรักษ์ (2540 : 90-92) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรม อาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

1. ด้านหลักสูตร ควรมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพความเป็นจริงและสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. ด้านครูผู้สอน พบว่าครูผู้สอนมีความเชื่อมั่นในตนเองในวิชาที่สอนมาก
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดวิทยากรพิเศษมาบรรยายเสริมบางวิชา เนื่องจากสถานศึกษาไม่ค่อยเชิญวิทยากรพิเศษมาบรรยายเสริมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักศึกษา
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่าสื่อที่นำมาใช้มีความเหมาะสมกับเนื้อหารายวิชาที่ทำการเรียนการสอน ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะและมีประสบการณ์มากขึ้น
5. ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม พบว่าการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน

เขมิกา เรืองศิริ (2541 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชา ปฏิบัติงานสำนักงานพบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเรียน การสอนวิชาปฏิบัติงานสำนักงาน โดยรวมทุกด้านและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

พิเชษฐ เสือเผ่า (2543 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนทางไกลผ่าน ดาวเทียม พบว่านักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านครูประจำ กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ลาวัญญ์ จักรานุกัณณ์ (2540 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนิสิต นักศึกษา ปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ (M.B.A.) สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร ต่อการจัดการศึกษาภาคพิเศษ พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่าง ความคิดเห็นนิสิตนักศึกษา ชายและหญิงต่อการจัดการศึกษาภาคพิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุรีย์ มาเกิด (2544 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชา บัญชีของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการราชดำเนิน ธนบุรี พบว่า

1. นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชีที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาบัญชีโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 สาขา การบัญชีที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาบัญชีโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ (2544 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษาด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ ผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

มาลี ทักษะกรวงศ์ (2541). ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนช่วงอุตสาหกรรมที่มีต่อการสอนอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยเทคนิค พบว่า นักเรียนช่วงอุตสาหกรรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวัดผลการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความคิดเห็นมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง นักเรียนช่วงอุตสาหกรรมมีปัญหาในสถานประกอบการคือไม่สามารถจัดการฝึกให้กับนักเรียนได้ครอบคลุมตามเนื้อหาของหลักสูตร ครูฝึกไม่สอนงานไม่มีเวลาให้นักเรียน ครูฝึกไม่สนใจและไม่อธิบายแนะนำทฤษฎีก่อนลงมือปฏิบัติ ไม่มีอุปกรณ์เครื่องมือให้นักเรียนฝึกเพียงพอ ไม่มีเกณฑ์การประเมินที่แน่นอน

วงเดือน ผ่องแผ้ว (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า

1. นักศึกษาโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจมีความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านสื่อและอุปกรณ์ การสอนอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีที่ต่างกันมีความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตรนักศึกษาพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน นักศึกษาความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านผู้สอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมที่ต่างกันมีความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการเรียนการสอนด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน นักศึกษาพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกันมีความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชี โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตร นักศึกษาพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วาสนา จันทรอุไร (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ต่อวิชาการงานและอาชีพโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ ด้านวิธีสอนและ กิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางส่วนด้านหลักสูตร และ ด้านครูผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05โดยที่นักเรียนชายมีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนหญิง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ ด้าน วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยที่ นักเรียนชายมีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนหญิงส่วนด้านหลักสูตรและด้านครูผู้สอน แตกต่าง กัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพและภูมิสำเนาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและ อาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่ ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ ด้านวิธีสอนและกิจกรรม การ เรียนการสอนและด้านครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยต่างประเทศ

เลห์แมน และมีเรนส์ (สมศักดิ์ สรสินธุ์. 2540 ; อ้างอิงจาก Lehmen ; & Mehrens. 1971 : 136)ได้สรุปการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเทเทอร์น วอชิงตัน สเตท (Western Wansington state College) จำนวน 443 คน นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของครูใน อุดมคติว่ามีเกณฑ์ที่สำคัญมากที่สุด 5 ประการ คือ

1. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนต้องมีความรู้อย่างกว้างขวางทั้งความรู้ขั้นพื้นฐานและ ความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน
2. มีความสนใจในวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้งและมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้าวิชาที่สอน
3. มีความยืดหยุ่นและมีความสามารถที่จะเสนอบทเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจและ สนองความต้องการของผู้เรียน

4. เตรียมการสอนอยู่เสมอในวิชาที่ตนสอน กำหนดหัวข้อวิชาที่สอนกำหนดวัตถุประสงค์ตลอดจนรายชื่อหนังสืออ้างอิง

5. ใช้ศัพท์ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมมีความสามารถในการอธิบายอย่างชัดเจนแจ่มแจ้งสอนโดยคำนึงถึงระดับความสามารถของผู้เรียน

เฮลท์ และเพอร์ซี่ (รัตนา ประเสริฐศรี. 2543 : 31 ; อ้างอิงจาก สมคะเน คำจุน. 2528 : 30) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ผู้สอน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่เรียนไม่เต็มเวลากับนักศึกษาที่เรียนเต็มเวลาจากการศึกษา พบว่านักศึกษาสวนใหญ่ต้องการอาจารย์ผู้สอนที่มีความกระตือรือร้นมีความรู้ดีต้องการเรียนเนื้อหาวิชาที่น่าสนใจมีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาชีพได้อย่างดี

โรไมน์ (อุมาพร สกลรักษ์. 2540 : 30 ; อ้างอิงจาก Romine. 1974 : 139 –143) ได้ศึกษาบรรยากาศที่เกี่ยวกับการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้ดีขึ้นโดยสำรวจความคิดเห็นจากอาจารย์คณะต่างๆ และนักศึกษามหาวิทยาลัยโคโลราโด สหรัฐอเมริกา พบว่า บรรยากาศที่จะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพคือ

1. บุคลิกภาพของครู เป็นผู้กระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน มีความกระตือรือร้น สนใจในวิชาที่ตนสอน

2. ด้านการจัดและเตรียมการสอน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจง ให้นักเรียนเข้าใจในวิชาที่ตนสอน

3. ด้านการสอน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน มิใช่เป็นแต่เพียงผู้ฟัง

4. ด้านเนื้อหา ครูต้องพูดชัดเจน ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิด

5. ด้านการประเมินผล การให้ข้อมูลย้อนกลับการเสริมแรงทางการเรียนต้องมีการทดสอบหรือรายงานเมื่อประเมินผลแล้วต้องแจ้งให้ผู้เรียนทราบและให้รู้สาเหตุที่เป็นเช่นนั้น

6. ด้านช่วยเหลือนักเรียนเพิ่มเติมมีการจัดเวลาเพื่อสอนนักเรียนเป็นกลุ่มพิเศษ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการเรียนการสอนสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด องค์ประกอบหลักที่สำคัญก็คือ นักเรียนซึ่งนักเรียนควรต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรเนื้อหาวิชา และมีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม สามารถที่จะเรียนรู้เนื้อหา ในรายวิชาต่างๆได้ นอกจากนี้แล้วครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลก็ถือเป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่จะมีส่วนให้การจัดการศึกษาสัมฤทธิ์ผลได้

ดังนั้นผู้วิจัย จึงเห็นว่าการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีใน 6 ด้านคือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนและด้านการวัดผลและประเมินผลจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนัสนิคมการเพชรมุรี จังหวัดเพชรมุรี โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนัสนิคมการเพชรมุรี จังหวัดเพชรมุรี ปีการศึกษา 2550 จำนวนทั้งสิ้น 644 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่ม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนัสนิคมการเพชรมุรี จังหวัดเพชรมุรี ปีการศึกษา 2550 โดยแบ่งออกเป็น 3 สาขางานที่เรียนดังนี้ สาขางานบัญชี จำนวน 113 คน สาขางานการขาย จำนวน 121 คน และสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 130 คน รวมทั้งสิ้น 364 คน โดยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สาขางาน / วิชาพื้นฐาน	จำนวนประชากร							จำนวนกลุ่มตัวอย่าง				
	ปวช.1		ปวช.2		ปวช.3		รวม ประชากร	ปวช.2		ปวช.3		รวมกลุ่ม ตัวอย่าง
	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ		ช	ญ	ช	ญ	
1. สาขางานบัญชี	-	-	7	51	3	52	113	7	51	3	52	113
2. สาขางานการขาย	-	-	24	38	17	42	121	24	38	17	42	121
3. สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	-	-	22	41	18	49	130	22	41	18	49	130
4. วิชาพื้นฐาน	97	183	-	-	-	-	280	-	-	-	-	-
รวม	97	183	53	130	38	143	644	53	130	38	143	364

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะเครื่องมือและตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นสำหรับสอบถามนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียนประกอบด้วย เพศ สาขางานที่เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและภูมิลำเนาของผู้เรียนแบบสอบถามมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามให้ประเมินตนเองเป็นแบบมาตราประเมินค่า(Rating Scale) 5 ระดับเกี่ยวกับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ใน 6 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงถึงเหตุผลดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจด้านเนื้อหาของหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ				
1	ความสอดคล้องของเนื้อหาในรายวิชาตรงกับความต้องการของผู้เรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
2	ความเหมาะสมของเนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจด้านการเรียนการสอน	ระดับความพึงพอใจ				
11	ครูผู้สอนชี้แจงแผนการเรียนและวัตถุประสงค์ของการเรียนเมื่อเริ่มสอน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
12	ครูผู้สอนเลือกใช้วิธีการสอนเหมาะกับเนื้อหาในแต่ละรายวิชา	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจด้านผู้สอน	ระดับความพึงพอใจ				
19	ความสุภาพในการใช้คำพูดของผู้สอนขณะสอน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
20	ครูผู้สอนเข้าสอนและเลิกสอนตรงตามเวลา	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
28	ครูนำประสบการณ์ด้านวิชาชีพมาถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนเข้าใจได้ดี	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	ระดับความพึงพอใจ				
29	ความเป็นระเบียบและความสะอาดของห้องเรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
30	การจัดวางโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องเรียนสามารถปรับตามสภาพความเหมาะสม	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)

ตัวอย่างแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน	ระดับความพึงพอใจ				
38	วัสดุสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนเหมาะสม	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
39	อุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ มีความเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจด้านการวัดผลและประเมินผล	ระดับความพึงพอใจ				
46	มีการวัดผลประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ในแต่ละรายวิชา	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
47	การวัดผลและการประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชา	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาจากตำรา เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สอบถามข้อมูลจากนักเรียนเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนมาจัดทำแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยให้ครอบคลุม ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล

3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติม

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านที่มีความชำนาญทางด้านเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขความเหมาะสมของข้อความพิจารณาความสอดคล้องตามนิยามเชิงปฏิบัติการ โดยใช้ดัชนี IOC คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไปจากข้อคำถามทั้งหมด 60 ข้อ เหลือข้อคำถามจำนวน 53 ข้อ ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 – 1.00

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งเพื่อปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายก่อนนำไปทดลองใช้

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ในวันที่ 14 กันยายน 2550 แล้วนำผลไปคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนข้อคำถามกับคะแนนรวมจากข้ออื่นๆแล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า r ตั้งแต่ .20 ขึ้นไปได้ข้อคำถามจำนวน 53 ข้อ มีค่า r ตั้งแต่ 0.92 - 0.94 แล้วนำไปวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือกโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.94 ซึ่งมีค่าสูงเพียงพอที่จะใช้ในงานวิจัยได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี โดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 364 ฉบับ ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในช่วงท้ายชั่วโมงเรียนของแต่ละรายวิชา ตั้งแต่วันที่ 17 กันยายน 2550 ถึง 28 กันยายน 2550 เป็นระยะเวลา 12 วัน

ตาราง 2 การเก็บข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

วัน/เดือน/ปี	ระดับชั้น/สาขางานที่เรียน	เวลาที่เก็บ	จำนวน
17 กันยายน 2550	ปวช. 2/1 การบัญชี	10.00 - 11.45 น.	30
18 กันยายน 2550	ปวช. 2/2 การบัญชี	10.00 - 11.45 น.	28
19 กันยายน 2550	ปวช. 2/3 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	10.00 - 11.45 น.	30
20 กันยายน 2550	ปวช. 2/4 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	10.00 - 11.45 น.	33
21 กันยายน 2550	ปวช. 2/5 ปวช. 2/6 การขาย	10.00 - 11.45 น.	62
22 กันยายน 2550	วันหยุด		
23 กันยายน 2550	วันหยุด		
24 กันยายน 2550	ปวช. 3/1 การบัญชี	10.00 - 11.45 น.	28
25 กันยายน 2550	ปวช. 3/2 การบัญชี	10.00 - 11.45 น.	27
26 กันยายน 2550	ปวช. 3/3 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	10.00 - 11.45 น.	36
27 กันยายน 2550	ปวช. 3/4 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	10.00 - 11.45 น.	31
28 กันยายน 2550	ปวช. 3/5 ปวช. 3/6 การขาย	10.00 - 11.45 น.	59
รวม			364

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 364 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 100 % แล้วจึงตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าวิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package the Social Sciences Personal Computer Plus For Windows Version 10.0 และ 11.0) ที่เก็บรวบรวมได้ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้นำไปตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จำนวน 364 ฉบับ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงและหาค่าร้อยละ

3. วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

4. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามตัวแปร เพศ สาขางานที่เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและภูมิลำเนาของผู้เรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA) ในกรณีพบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีการของ Tukey – Kramer test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าความถี่ และ ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนันต์พงษ์. 2548 : 16)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละข้อ
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าความแปรปรวน ใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญอนันต์พงษ์. 2548 : 17)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจรายข้อใช้สูตร IOC (Item-Operational Definition Congruence Index) ใช้ค่าตั้งแต่ .50 ใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญอนันต์พงษ์. 2548 : 1)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามรายข้อ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าอำนาจจำแนก

วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหพันธ์ของคะแนนของข้อคำถามกับคะแนนรวมจากข้ออื่นๆแล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า r ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ใช้สูตร(บุญเชิด ภิญโญอนันต์พงษ์. 2548 : 4)

$$r_{\text{Item - Total}} = \frac{n \sum IT - \sum I \sum T}{\sqrt{(n \sum I^2 - (\sum I)^2)(n \sum T^2 - (\sum T)^2)}}$$

เมื่อ n แทน จำนวนคนในกลุ่ม
 I แทน คะแนนของข้อคำถาม หรือ ITEM
 T แทน คะแนนผลรวมของข้ออื่นๆ ที่เหลือทุกข้อหรือ Total

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ

วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach – Coefficient – Alpha) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ .2548 : 14)

$$r_{tt} \text{ หรือ } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} หรือ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด (แบบสอบถาม)
 K แทน จำนวนข้อคำถาม
 S_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_x^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับของเครื่องมือวัด

2.4 หาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (Standard Error of Measurement) ใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์.2548:14)

$$SE_M = S_x \sqrt{1 - r_{tt}}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนรวมทั้งฉบับ
 SE_M แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของคะแนนรวมทั้งฉบับ
 S_x แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสองค่า กรณีที่มีค่าความทดสอบที่อิสระกัน โดยใช้การทดสอบ (T-Test for Independent) โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2548:22)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2} \right)}} \quad df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 n_1, n_2 แทน จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 การเปรียบเทียบผลการศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ระหว่างกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA) โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2548 : 26)

$$F = \frac{MS_A}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงแบบ F
 MS_A แทน ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
 MS_W แทน ความแปรปรวน (Mean Square) ภายในกลุ่ม

3.3 ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้สูตร Tukey – Kramer test (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.)

$$q_{TK} = \frac{c_j \bar{y} \cdot j + c_j \bar{y} \cdot j^-}{\sqrt{\left[MS_{error} \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right) \right] / 2}}$$

เมื่อ q_{TK} แทน ค่าการแจกแจงแบบ q
 MS_{error} แทน ความแปรปรวน (Mean Square) ภายในกลุ่ม
 n_i, n_j แทน จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง
 c_j แทน ค่าสัมประสิทธิ์
 $\bar{y} \cdot j, \bar{y} \cdot j^-$ แทน ค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายของข้อมูลและการแปลผลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมายในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย(Mean)
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-test
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F-test
S_x	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมทั้งฉบับ
r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
SE_M	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
q_{TK}	แทน	ค่าการแจกแจงแบบ q
MS_{error}	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ภายในกลุ่ม
n_i, n_j	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง
MD	แทน	ผลต่างของค่าเฉลี่ย
SE	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
Sig	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของนัยสำคัญ
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี รวม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบผลการศึกษาค่าความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน จำแนกตามเพศ สาขางานที่เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และภูมิฐานะของผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ตอนนี้เป็นการศึกษาจำนวนความถี่และหาร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ สาขางานที่เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิฐานะของผู้เรียน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ สาขางานที่เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและภูมิฐานะของผู้เรียน

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	รวม	ร้อยละ
1. อายุ			
1.1 เพศชาย	92	364	25.3
1.2 เพศหญิง	272		74.7
2. สาขางานที่เรียน			
2.1 สาขางานการบัญชี	113	364	31.1
2.2 สาขางานการขาย	121		33.2
2.3 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	130		35.7
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
3.1 ต่ำ (1.00 – 1.99)	40	364	11.0
3.2 ปานกลาง (2.00 – 2.99)	220		60.4
3.3 สูง (3.00 – 4.00)	104		28.6

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	รวม	ร้อยละ
4. ภูมิสำเนาของผู้เรียน			
4.1 จังหวัดเพชรบุรี	215		59.1
4.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	121	364	33.2
4.3 จังหวัดอื่นๆ	28		7.7

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 364 คน มีลักษณะ ดังนี้

1. นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 74.7
2. นักเรียนส่วนใหญ่ศึกษาศาขางานคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 35.7 รองลงมาคือ สาขางานการขายและสาขางานการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 33.2 คิดเป็นร้อยละ 31.1 ตามลำดับ
3. นักเรียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 2.00 – 2.99 คิดเป็นร้อยละ 60.4 รองลงมาคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 3.00 – 4.00 และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 1.00 – 1.99 คิดเป็นร้อยละ 28.6 และ 11.0 ตามลำดับ
4. นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี คิดเป็นร้อยละ 59.1 รองลงมาคือ นักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และนักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 33.2 และ 7.7 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน

การวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยนำคะแนนความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมทั้งหาค่าความเชื่อมั่นและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด ดังแสดงในตาราง 4

ผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านโดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ฟังพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ฟังพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ฟังพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ฟังพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ฟังพอใจน้อยที่สุด

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน

ระดับความพึงพอใจ ในการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	S_x	r_{tt}	SE_M
ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	4.36	0.31	43.64	0.77	5.50
ด้านการเรียนการสอน	4.27	0.44	34.19	0.88	6.50
ด้านผู้สอน	4.25	0.33	42.59	0.82	6.17
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	4.19	0.58	37.73	0.93	5.31
ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน	4.21	0.62	33.56	0.89	5.32
ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.37	0.39	34.99	0.86	5.34
รวม	4.27	0.36	43.99	0.94	5.21

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$) และนักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.27 - 4.37 โดยสามอันดับแรก คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{x} = 4.37$) ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ($\bar{x} = 4.36$) และด้านการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.27$)

ข้อมูลของแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ 0.94 ส่วนความเชื่อมั่นแยกตามรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนมีค่าสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านผู้สอน และด้านเนื้อหาของหลักสูตร โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89, 0.88, 0.86, 0.82, 0.77 ตามลำดับ

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เป็นรายชื่อ

การวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เป็นรายชื่อ มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแยกตามรายด้านดังนี้

2.2.1 การวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนด้านเนื้อหาของหลักสูตร เป็นรายชื่อ ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ด้านเนื้อหาของหลักสูตร เป็นรายชื่อ

ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความสอดคล้องของเนื้อหาในรายวิชาตรงกับความต้องการของผู้เรียน	4.46	0.60	มาก
2. ความเหมาะสมของเนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	4.45	0.63	มาก
3. หลักสูตรวิชาครอบคลุมเนื้อหาหรือความรู้ที่จะนำไปประกอบอาชีพ	4.36	0.54	มาก
4. ความทันสมัยของเนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน	4.20	0.59	มาก
5. ผู้เรียนได้เลือกเรียนในรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรีตามความสนใจ	4.39	0.68	มาก
6. เนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต	4.53	0.57	มากที่สุด
7. เนื้อหาที่เรียนมีความสอดคล้องกับความรู้ที่เรียนมา	4.38	0.64	มาก
8. เนื้อหาวิชาที่เรียนนำไปใช้ปฏิบัติงานได้จริง	4.35	0.52	มาก
9. เนื้อหาวิชาที่เรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.26	0.53	มาก
10. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนวิเคราะห์ปัญหาได้	4.23	0.61	มาก
รวม	4.36	0.31	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนด้านเนื้อหาของหลักสูตรระดับมากที่สุดที่เนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ($\bar{x} = 4.53$) ส่วนข้ออื่นๆ ที่เหลือมีความพึงพอใจระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.20 - 4.46 ข้อที่มีนักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากสามอันดับแรกได้แก่ ความสอดคล้องของเนื้อหาในรายวิชาตรงกับความต้องการของผู้เรียนความเหมาะสมของเนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และผู้เรียนได้เลือกเรียนในรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรีตามความสนใจ

2.2.2 การวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ด้านการเรียนการสอน แยกตามรายข้อ ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน
ของนักเรียน ด้านการเรียนการสอน แยกตามรายข้อ

ด้านการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11. ครูผู้สอนชี้แจงแผนการเรียนและวัตถุประสงค์ของการเรียนเมื่อเริ่มสอน	4.66	0.50	มากที่สุด
12. ครูผู้สอนเลือกใช้วิธีการสอนเหมาะกับเนื้อหาในแต่ละรายวิชา	4.37	0.49	มาก
13. ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง	4.11	0.48	มาก
14. ความเหมาะสมของการจัดตารางเรียนในแต่ละรายวิชา	3.85	0.66	มาก
15. การนำสื่อและนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอนมีความสอดคล้อง	4.28	0.74	มาก
16. ครูผู้สอนชี้แจงให้ผู้เรียนทราบเกณฑ์และวิธีทดสอบในแต่ละรายวิชา	4.44	0.72	มาก
17. ครูผู้สอนทำการทดสอบผู้เรียนก่อน – หลังที่จะทำการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา	4.28	0.63	มาก
18. ครูผู้สอนตรวจและแจ้งผลการสอบอย่างรวดเร็วหลังจากการสอบแต่ละครั้งในแต่ละรายวิชา	4.21	0.79	มาก
รวม	4.27	0.47	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดที่ครูผู้สอนชี้แจงแผนการเรียนและวัตถุประสงค์ของการเรียนเมื่อเริ่มสอน ($\bar{X} = 4.66$) ส่วนข้ออื่นๆที่เหลือมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.85 – 4.44 ข้อที่มีนักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดสามอันดับแรกได้แก่ ครูผู้สอนชี้แจงให้ผู้เรียนทราบเกณฑ์และวิธีทดสอบในแต่ละรายวิชา ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาคือ ครูผู้สอนเลือกใช้วิธีการสอนเหมาะกับเนื้อหาในแต่ละรายวิชา ($\bar{X} = 4.37$) และครูผู้สอนเลือกใช้วิธีการสอนเหมาะกับเนื้อหาในแต่ละรายวิชา ($\bar{X} = 4.28$)

2.2.3 การวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ด้านผู้สอน แยกตามรายข้อ ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน
ของนักเรียน ด้านผู้สอน แยกตามรายข้อ

ด้านผู้สอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
19. ความสุภาพในการใช้คำพูดของผู้สอนขณะสอน	4.19	0.48	มาก
20. ครูผู้สอนเข้าสอนและเลิกสอนตรงตามเวลา	4.24	0.51	มาก
21. ครูผู้สอนให้เวลาปรึกษาแนะนำผู้เรียนในแต่ละรายวิชา	4.12	0.42	มาก
22. บุคลิกภาพของครูผู้สอนวางตัวได้เหมาะสม	4.59	0.59	มากที่สุด
23. การแสดงออกด้านมนุษยสัมพันธ์ของครูผู้สอนกับ ผู้เรียนมีความเหมาะสม	4.20	0.51	มาก
24. ความประพฤติและการปฏิบัติตนของครูผู้สอนกับ ผู้เรียนมีความเหมาะสม	4.29	0.60	มาก
25. ผู้สอนบรรยายเนื้อหาในแต่ละรายวิชาที่สอนพอเหมาะ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจ	4.26	0.72	มาก
26. ครูผู้สอนเอาใจใส่ต่อปัญหาในการเรียนของผู้เรียนเป็น รายบุคคล	4.25	0.74	มาก
27. ครูผู้สอนสามารถอภิปรายตอบปัญหาแก้ไขปัญหใน แต่ละรายวิชาที่สอนได้ชัดเจนถูกต้อง	4.31	0.60	มาก
28. ครูนำประสบการณ์ด้านวิชาชีพมาถ่ายทอดความรู้ ให้กับนักเรียนเข้าใจได้ดี	4.14	0.42	มาก
รวม	4.25	0.33	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนด้านผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุดที่บุคลิกภาพของครูผู้สอนวางตัวได้เหมาะสมอยู่ใน ($\bar{X} = 4.59$) ส่วนข้ออื่นๆที่เหลือมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.12 – 4.31 โดยข้อที่มีนักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากสามอันดับแรกได้แก่ ครูผู้สอนสามารถอภิปรายตอบปัญหาแก้ไขปัญหในแต่ละรายวิชาที่สอนได้ชัดเจนถูกต้อง ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือ ความประพฤติและการปฏิบัติตนของครูผู้สอนกับผู้เรียน มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.29$) และผู้สอนบรรยายเนื้อหาในแต่ละรายวิชาที่สอนพอเหมาะทำให้ผู้เรียนเข้าใจ ($\bar{X} = 4.26$)

2.2.4 การวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน แยกตามรายข้อ ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน
ของนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน แยกตามรายข้อ

ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
29. ความเป็นระเบียบและความสะอาดของห้องเรียน	4.48	0.66	มาก
30. การจัดวางโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องเรียนสามารถปรับตาม สภาพความเหมาะสม	4.35	0.65	มาก
31. ภายในห้องเรียนอากาศถ่ายเท มีแสงสว่างที่เพียงพอ	4.32	0.81	มาก
32. ความพร้อมของเอกสารตำราเรียนของแต่ละวิชา ในห้องสมุดมีจำนวนเพียงพอ	4.27	0.65	มาก
33. สถานที่พักผ่อนภายในโรงเรียนมีจำนวนเพียงพอกับ ผู้เรียน	4.13	0.79	มาก
34. บริการน้ำดื่มตามจุดต่างๆภายในโรงเรียน	3.96	0.78	มาก
35. สภาพห้องเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	3.96	0.85	มาก
36. ห้องเรียนมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน	4.16	0.84	มาก
37. ภายในห้องเรียนมีมุมหนังสือสำหรับค้นคว้าสำหรับ ผู้เรียน	4.12	0.73	มาก
รวม	4.19	0.58	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนทุกข้ออยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.96 – 4.49 โดยข้อที่มีนักเรียน
มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดสามอันดับแรกได้แก่ ความเป็นระเบียบและความสะอาดของห้องเรียน ($\bar{X}$
= 4.48) รองลงมา คือ การจัดวางโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องเรียนสามารถปรับตามสภาพความเหมาะสม ($\bar{X}$ =
4.35) และภายในห้องเรียนอากาศถ่ายเทมีแสงสว่างที่เพียงพอ ($\bar{X}$ = 4.32)

2.2.5 การวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน แยกตามรายข้อ ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน แยกตามรายข้อ

ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
38. วัสดุสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนเหมาะสม	4.01	0.72	มาก
39. อุปกรณ์เช่น โต๊ะเก้าอี้มีความเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	4.31	0.86	มาก
40. สื่อการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาของหลักสูตรในแต่ละรายวิชา	4.37	0.75	มาก
41. สื่อการสอน เช่น หนังสือ อุปกรณ์อื่นๆ ช่วยในการเรียนของผู้เรียนมีความเพียงพอกับความต้องการ	4.01	0.52	มาก
42. สื่อการสอนประเภทวัสดุอุปกรณ์ เช่น แผ่นใส VCD/DVD/ VDO มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบทเรียน	4.02	0.70	มาก
43. สื่อการเรียนช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพ	4.24	0.77	มาก
44. สื่อช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	4.30	0.57	มาก
45. สื่อช่วยกระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนไม่เบื่อการเรียน	4.29	0.77	มาก
รวม	4.21	0.62	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 9 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนทุกข้ออยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.01 – 4.37 โดยข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดสามอันดับแรกได้แก่ สื่อการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาของหลักสูตรในแต่ละรายวิชา ($\bar{X}$ = 4.37) รองลงมา คือ อุปกรณ์เช่น โต๊ะเก้าอี้มีความเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.31) และสื่อการเรียนช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.30)

2.2.6 การวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผล แยกตามรายข้อ ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผล แยกตามรายข้อ

ด้านการวัดผลและประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
46. มีการวัดผลประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ในแต่ละรายวิชา	4.28	0.52	มาก
47. การวัดผลและการประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชา	4.21	0.49	มาก
48. ผู้สอนวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชาด้วยความยุติธรรม	4.24	0.57	มาก
49. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน	4.38	0.64	มาก
50. แบบทดสอบที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.46	0.60	มาก
51. มีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การประเมินผลในแต่ละรายวิชามีความเหมาะสม	4.51	0.67	มากที่สุด
52. มีการวัดผลและประเมินผลจากแฟ้มสะสมงานและการปฏิบัติจริงของผู้เรียน	4.52	0.60	มากที่สุด
53. ผู้สอนใช้วิธีการวัดผลและการประเมินผลหลากหลาย	4.39	0.56	มาก
รวม	4.37	0.39	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 10 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดผลและประเมินผลในระดับมากที่สุดที่เกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์ในการประเมินผลในแต่ละรายวิชามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.51$) และการวัดผลและประเมินผลจากแฟ้มสะสมงานและการปฏิบัติจริงของผู้เรียนอยู่ ($\bar{X} = 4.52$) ส่วนข้ออื่นๆ ที่เหลือมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.21 – 4.39 โดยข้อที่มีนักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดสามอันดับแรกคือแบบทดสอบที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมา คือ ผู้สอนใช้วิธีการวัดผลและการประเมินผลหลากหลาย ($\bar{X} = 4.39$) และผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ($\bar{X} = 4.38$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน
จำแนกตามเพศ โดยใช้วิธีการทดสอบค่าที (t – test) ได้ผลทั้งโดยรวมและแยกเป็นรายด้าน
ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนทั้งโดยรวม
และแยกเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ โดยใช้วิธีการทดสอบค่าที (t – test)

ความพึงพอใจ ในการจัดการเรียนการสอน	ชาย		หญิง		t	sig
	N = 92		N = 272			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	4.35	0.32	4.36	0.31	-0.18	0.85
ด้านการเรียนการสอน	4.25	0.46	4.28	0.44	-0.57	0.56
ด้านผู้สอน	4.27	0.37	4.25	0.32	0.40	0.69
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	4.23	0.59	4.17	0.59	0.75	0.45
ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน	4.18	0.53	4.22	0.64	-0.56	0.57
ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.38	0.38	4.36	0.39	0.39	0.69
รวม	4.28	0.37	4.27	0.35	0.03	0.97

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 11 พบว่า นักเรียนชายและหญิงมีระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน
โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนโดยรวม
และรายด้าน จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน

ความพึงพอใจ ในการจัดการเรียนการสอน	การบัญชี		การชาย		คอมพิวเตอร์		F
	N = 113		N = 121		N = 130		
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	4.21	0.42	4.39	0.26	4.45	0.28	19.27**
ด้านการเรียนการสอน	4.13	0.46	4.29	0.45	4.36	0.40	8.07**
ด้านผู้สอน	4.20	0.42	4.25	0.29	4.30	0.27	3.14*
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	3.82	0.52	4.28	0.56	4.41	0.51	38.52**
ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน	4.03	0.79	4.22	0.52	4.34	0.50	7.58**
ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.19	0.47	4.43	0.34	4.47	0.30	18.35**
รวม	4.10	0.35	4.31	0.35	4.39	0.33	22.11**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 12 พบว่า นักเรียนที่อยู่ในสาขางานการบัญชี สาขางานการขาย และสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนแต่ละสาขามีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนื่องจากการวิเคราะห์ในตาราง 12 พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน ทั้งโดยรวมและแยกเป็นรายด้าน ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีของ Tukey – Kramer Test

3.2 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน 6 ด้านประกอบด้วย ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน

สาขางานที่เรียน	โดยรวม		
	MD	SE	sig
สาขางานบัญชี - สาขางานการขาย	-0.21**	0.04	0.00
สาขางานบัญชี - สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	-0.28**	0.04	0.00
สาขางานการขาย - สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	-0.07	0.04	0.17

สาขางานที่เรียน	ด้านเนื้อหาหลักสูตร			ด้านการเรียนการสอน			ด้านผู้สอน		
	MD	SE	sig	MD	SE	sig	MD	SE	sig
บัญชี - การขาย	-0.18**	0.04	0.00	-0.16**	0.05	0.01	-0.05	0.43	0.43
บัญชี - คอมพิวเตอร์	-0.23**	0.04	0.00	-0.22**	0.05	0.00	-0.10*	0.04	0.03
การขาย- คอมพิวเตอร์	0.05	0.03	0.33	-0.06	0.05	0.48	-0.05	0.04	0.40

สาขางานที่เรียน	ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน			ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน			ด้านการวัดผลและประเมินผล		
	MD	SE	sig	MD	SE	sig	MD	SE	sig
บัญชี - การขาย	-0.45**	0.07	0.00	-0.18	0.08	0.05	-0.23**	0.04	0.00
บัญชี - คอมพิวเตอร์	-0.58**	0.06	0.00	-0.30**	0.07	0.00	-0.27**	0.04	0.00
การขาย- คอมพิวเตอร์	-0.12	0.06	0.14	-0.12	0.07	0.24	0.04	0.04	0.66

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 13 พบว่า สาขางานที่เรียนที่มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 คู่ ได้แก่ สาขางานบัญชีกับสาขางานการขาย สาขางานบัญชีและสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ส่วนสาขางานการขายกับสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพิจารณาการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตาม สาขางานที่เรียน ในแต่ละด้านพบว่า ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล สาขางานที่เรียน ที่แตกต่างกันมี 2 คู่ คือ สาขางานบัญชีกับสาขางานการขาย และสาขางานบัญชีกับสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ส่วนด้านผู้สอนและด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน มีสาขางานบัญชีกับสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจเท่านั้นที่แตกต่างกัน ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

3.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน	ต่ำ (1.00-1.99) N = 40		ปานกลาง (2.00-2.99) N = 220		สูง (3.00-4.00) N = 104		F
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	4.31	0.30	4.38	0.29	4.34	0.36	0.86
ด้านการเรียนการสอน	4.23	0.44	4.30	0.44	4.22	0.45	1.22
ด้านผู้สอน	4.18	0.36	4.27	0.31	4.25	0.36	1.26
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	4.23	0.50	4.30	0.57	3.94	0.57	13.55**
ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน	4.39	1.13	4.23	0.53	4.09	0.47	3.91*
ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.36	0.39	4.44	0.39	4.31	0.39	1.54
รวม	4.28	0.39	4.31	0.37	4.19	0.31	3.80*

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 14 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบความแตกต่างในด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนและด้านสื่อและอุปกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

เนื่องจากการวิเคราะห์ในตาราง 14 พบว่า ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน 2 ด้าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ Tukey – Kramer ดังแสดงในตาราง 15

3.4 การทดสอบความแตกต่าง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน โดยรวม และรายด้าน เฉพาะด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่าง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยรวม ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	โดยรวม		
	MD	SE	sig
ต่ำ - ปานกลาง	-0.02	0.06	0.90
ต่ำ - สูง	0.09	0.06	0.36
ปานกลาง - สูง	0.11*	0.04	0.01

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน		
	MD	SE	sig
ต่ำ - ปานกลาง	-0.06	0.09	0.52
ต่ำ - สูง	0.28**	0.10	0.01
ปานกลาง - สูง	0.35**	0.06	0.00

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน		
	MD	SE	sig
ต่ำ - ปานกลาง	-0.15	0.10	0.29
ต่ำ - สูง	0.32*	0.11	0.02
ปานกลาง - สูง	0.14	0.07	0.11

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 15 พบว่า เมื่อจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 คู่ ได้แก่ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญที่ .01 ส่วนด้านสื่ออุปกรณ์การสอนพบเพียงนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเท่านั้นที่มีความแตกต่างที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

3 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนจำแนกตามภูมิสำเนาของผู้เรียน โดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนโดยรวมและรายด้าน แยกตามภูมิสำเนาของผู้เรียน

ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน	เพชรบุรี N = 215		ประจวบคีรีขันธ์ N = 122		จังหวัดอื่นๆ N = 27		F
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	4.34	0.34	4.40	0.26	4.32	0.25	1.67
ด้านการเรียนการสอน	4.25	0.45	4.30	0.44	4.29	0.37	0.52
ด้านผู้สอน	4.24	0.36	4.26	0.29	4.30	0.33	0.40
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	4.20	0.57	4.19	0.59	4.09	0.63	0.38
ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน	4.23	0.67	4.16	0.54	4.24	0.45	0.44
ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.34	0.42	4.42	0.33	4.37	0.37	1.71
รวม	4.27	0.37	4.29	0.35	4.27	0.33	0.17

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 16 พบว่านักเรียนที่มีภูมิสำเนาอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ สาขางานที่เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิสำเนาของผู้เรียน โดยรวมและรายด้านใน 6 ด้านคือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียน การสอน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2550 แบ่งตาม 3 สาขางานดังนี้ สาขางานการบัญชี จำนวน 113 คน สาขางานการขาย จำนวน 121 คน และสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 130 คน รวมทั้งสิ้น 364 คน โดยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นมาตรประเมินค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t- test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA) การเปรียบเทียบรายคู่ใช้วิธีการของ Tukey – Kramer test

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยการวิเคราะห์ความถี่และหาค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ สาขางานที่เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิสำเนาของผู้เรียน สรุปผลได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สาขางานคอมพิวเตอร์เป็นสาขางานที่นักเรียนเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ สาขางานการขายและสาขางานการบัญชี ตามลำดับ เมื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ตามลำดับ นอกจากนี้ภูมิสำเนาของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดเพชรบุรี รองลงมาคือจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดอื่นๆ ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมทุกด้าน แยกเป็นรายด้าน และแยกเป็นรายข้อในแต่ละด้าน สรุปผลได้ดังนี้

2.1 ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โดยรวมทุกด้านและแยกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน โดยรวมทุกด้านเท่ากับ 0.94 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนเป็นด้านที่มีค่าความเชื่อมั่นสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านผู้สอน และด้านเนื้อหาของหลักสูตร โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89, 0.88, 0.86, 0.82, 0.77 ตามลำดับ

2.2 การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เป็นรายข้อ สรุปผลได้ว่า ข้อคำถามที่นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน อยู่ระดับมากที่สุดมีจำนวน 5 ข้อ ใน 4 ด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร คือ ข้อเนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ด้านการเรียนการสอน คือ ข้อครูผู้สอนชี้แจงแผนการเรียนและวัตถุประสงค์ของการเรียนเมื่อเริ่มสอน ด้านผู้สอน คือ ข้อบุคลิกภาพของครูผู้สอน วางตัวได้เหมาะสม และด้านการวัดผลและประเมินผล คือ ข้อเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์ในการประเมินผลในแต่ละรายวิชามีความเหมาะสมและข้อการวัดผลและประเมินผลจากแฟ้มสะสมงาน และการปฏิบัติ ส่วนข้ออื่นๆที่เหลือทั้งหมดอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนและด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนทุกข้อความนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ระดับมาก

3. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ สาขางานที่เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และภูมิสำเนาของผู้เรียน สรุปผลดังนี้

3.1 นักเรียนชายและหญิงมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 นักเรียนที่อยู่ในสาขางานการบัญชี สาขางานการขาย และสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สาขางานที่เรียนที่แตกต่างกันคือ สาขางานการบัญชีกับสาขางานการขาย สาขางานการบัญชีและสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ส่วนรายด้านพบความแตกต่างทุกด้าน โดยด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล สาขางานที่เรียนที่แตกต่างกันมี 2 คู่ คือ สาขางานการบัญชีกับสาขางานการขาย และสาขางานการบัญชีกับสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ส่วนด้านผู้สอนและด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน มีสาขางานการบัญชีกับสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจเท่านั้นที่แตกต่างกัน ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

3.3 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน มี 2 คู่ ได้แก่ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและส่วนการเปรียบเทียบตามรายด้านพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนและด้านสื่อและอุปกรณ์ โดยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน พบความแตกต่างในกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนด้านสื่ออุปกรณ์การสอนพบเพียงนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเท่านั้นที่มีความแตกต่างที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

3.4 นักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การอภิปรายผล

1. ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านเนื้อหาของหลักสูตร นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และนักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดที่เนื้อหาหลักสูตรที่จัดให้กับนักเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ส่วนข้ออื่นๆ ที่เหลือพึงพอใจในระดับมาก การที่หลักสูตรจัดเนื้อหาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกคุ้มค่า เนื่องจากนักเรียนไม่ถูกบังคับให้รับรู้เนื้อหามากเกินไปแต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ได้ถูกเอาเปรียบโดยลดเนื้อหา ดังนั้นการที่หลักสูตรจัดเนื้อหาได้พอดีกับจำนวนเวลาเรียนของผู้เรียน จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในระดับมากในด้านหลักสูตร สอดคล้องกับผลงานวิจัยของทรงสมร คชเลิข (2543) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนสาขาพณิชยกรรม วิชาเอกการเลขานุการของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ในด้านหลักสูตรพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการเลขานุการโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และนักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดที่ครูผู้สอนชี้แจงแผนการเรียนและวัตถุประสงค์ของการเรียนเมื่อเริ่มสอน ส่วนข้ออื่นๆ ที่เหลือพึงพอใจในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ทุกครั้งก่อนดำเนินการสอนจึงทำให้นักเรียนทราบทิศทางใน

การจัดการเรียนการสอน จึงมีเป้าหมายในการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุรพล เย็นเจริญ (2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์ พบว่าความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดกับบุคลิกภาพของครูผู้สอนวางตัวได้เหมาะสม ส่วนข้ออื่นๆ ที่เหลือพึงพอใจในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวาสนา จันทอรุไร (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อวิชาการงานและอาชีพโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่าด้านครูผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยสามอันดับแรกได้แก่ ความเป็นระเบียบและความสะอาด ของห้องเรียน รองลงมา คือ การจัดวางโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องเรียนสามารถปรับตามสภาพ ความเหมาะสม ภายในห้องเรียนอากาศถ่ายเทมีแสงสว่างที่เพียงพอ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวงเดือน ผ่องแผ้ว (2545 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน นักศึกษาโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจมีความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชีอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยสามอันดับแรก ได้แก่ สื่อการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาของหลักสูตรในแต่ละรายวิชา รองลงมา คือ อุปกรณ์ เช่น โต๊ะเก้าอี้มีความเพียงพอกับจำนวนผู้เรียนและสื่อการเรียนช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อุมพร สกลรักษ์ (2540: 90-92) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพณิชยการสังกัดกรมอาชีวศึกษาพบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอน เป็นสื่อที่นำมาใช้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่ทำ การเรียนการสอน ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะและมีประสบการณ์มากขึ้น

1.6 ด้านการวัดผลและประเมินผล นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียน การสอนของโดยรวมอยู่ในระดับมาก และนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับที่สุดในเรื่องการวัดผลและประเมินผลจากแฟ้มสะสมงานและการปฏิบัติจริงของผู้เรียน และมีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การประเมินผลในแต่ละรายวิชามีความเหมาะสม สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวงเดือน ผ่องแผ้ว (2545:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย

พบว่า ด้านการวัดผลและประเมินผล นักศึกษาโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ มีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ สาขางานที่เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและภูมิสำเนาของผู้เรียน สรุปได้ดังนี้

2.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่า เพศอาจไม่ใช่ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งโรงเรียนสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงสิทธิที่นักเรียนทุกคนควรได้รับอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุรีย์ มาเกิด (2544 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการราชดำเนิน ธนบุรี พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชีที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาชีพโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักเรียนที่อยู่ในสาขางานต่างกัน มีความพึงพอใจในด้านการจัดการเรียน การสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่าการเรียนสาขางานที่ต่างกัน ผู้สอนต่างกันจึงมีการกำหนดเกณฑ์ต่างกัน การจัดการเรียนการสอนของแต่ละสาขางานจะแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของลาวัญญ์ จักรานุวัฒน์ (2540 : บทคัดย่อ)ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชา บริหารธุรกิจ (M.B.A.) สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร ต่อการจัดการศึกษาภาค พิเศษ พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นนิสิตนักศึกษาชายและหญิงต่อการ จัดการศึกษาภาคพิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดการเรียน การสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่าพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคนไม่เท่ากันทำให้ความพึงพอใจ แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเขมิกา เรืองศิริ (2541 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นต่อ การเรียนการสอนวิชาชีพปฏิบัติงานสำนักงาน พบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาชีพปฏิบัติงานสำนักงาน โดยรวมทุกด้านและรายด้าน แตกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 นักเรียนที่มีภูมิสำเนาต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน โดยรวม แตกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่า จังหวัดในภูมิสำเนาของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ภูมิภาคเดียวกัน จังหวัดใกล้เคียงกัน มีลักษณะบุคลิก นิสัย ความคุ้นเคยและรูปแบบการดำเนินชีวิตประจำวันไม่ต่างกันมากนัก ภูมิสำเนาของนักเรียน โรงเรียนนี้จึงอาจไม่ใช่ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ

ผลงานวิจัยของวาสนา จันทรอุไร (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อวิชาการงานและอาชีพโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่าที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนิตยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ต้องมีการพัฒนาให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน
2. ด้านการเรียนการสอน ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการ โดยมีการเชิญวิทยากร สาขางานบัญชี สาขางานการขาย สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มาให้ความรู้แก่นักเรียนความเหมาะสม
3. ด้านผู้สอน ครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควบคู่ไปกับการใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น
4. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน สถานศึกษาต้องเป็นที่เอื้ออำนวยความสะดวกสบายให้นักเรียนจัดบรรยากาศในห้องเรียนห้องปฏิบัติการต่างๆ อาคารถ่ายเทสะดวกมีแสงสว่างเพียงพอ
5. ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ควรมีการจัดหาจัดซื้อสื่ออุปกรณ์ต่างๆ ที่ทันสมัยสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนให้มากขึ้น มีเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน
6. ด้านการวัดผลและประเมินผล ควรการวัดผลและการประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชาเป็นมาตรฐานสากลตรงตามสายงานวิชาชีพ เพื่อให้ นักเรียนสามารถทราบผลการเรียนและสามารถปรับปรุงตนเองได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิตยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนให้อยู่ในระดับมากที่สุดต่อไป
2. ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพนิตยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้โรงเรียนมีข้อมูลครบทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จะได้นำผลที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา บุญส่ง. (2542). หลักการสอน.โครงการตำราวิชา ราชภัฏเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ, สถาบันราชภัฏ เพชรบุรี.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2536). เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : บริษัท เอ็ดดิสันเทรส โปรดักส์ จำกัด.
- กอบเกียรติ สง่างงเคราะห์. (2539). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์แผนกเทคนิค พื้นฐาน วิทยาลัยเทคนิคกลุ่มสถานศึกษาภาคกลาง.บพัตถยย่อ
- เขมิกา เรืองศิริ. (2541). ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา สาขาวิชาเลขานุการ สังกัดสถาบัน เทคโนโลยีราชมนคล ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อวิชาการปฏิบัติงานสำนักงาน. ปรินญญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมจิต พรหมจ้อย. (2547). การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในทศวรรษหน้า. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จิตตชา นิลดำ. (2542). ปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทรงสมร คชเลิศ. (2543). ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีและวิทยาลัยพณิชยการเซตุนพ. สารนิพนธ์ กศม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธำรง บัวศรี. (2532). ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. (2545). ในเอกสารการสอนชุดวิชา การพัฒนาเครื่องมือสำหรับการ ประเมินการศึกษา.หน่วยที่ 3. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปรีชญา เวลสรัง. (2544). การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). การจัดและการบริหารอาชีพศึกษา. ศูนย์ส่งเสริม กรุงเทพฯ.
- ประภา ตุลานนท์. (2540). ความพึงพอใจต่อสภาพการเรียนการสอน ของนักศึกษาของทางไกล สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอชายแดน ของจังหวัดสระแก้ว. ปรินญญานิพนธ์. กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- พิเชษฐ เสือเผ่า. (2543). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนทางไกลผ่านดาวเทียมของนักศึกษาทางไกลสายสามัญระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มาลี ทักษะกรวงศ์. (2541). *ความคิดเห็นของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมที่มีต่อการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยเทคนิค*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ยศ ทรัพย์เย็น.. (2537). *วิธีการสอนวิชาธุรกิจพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รัตนา ประเสริฐศรี. (2543). *ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ราตรี กลิ่นประทุม. (2545). *แรงจูงใจในการเลือกสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ลาวัณย์ จักรานวัณน์. (2540). *ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาบริหารธุรกิจ(M.B.A.) สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เขตกรุงเทพมหานครต่อการจัดการศึกษาภาคพิเศษ*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2544). *ปฏิรูปการศึกษา พัฒนาวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วงเดือน ผ่องแผ้ว. (2545). *ความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชีของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วาสนา จันทรอุไร. (2546). *ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อวิชาการงานและอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมบุรณ์ สงวนญาติ. (2537). *เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การการศาสนา กรมศาสนา.
- สมศักดิ์ สรสินธ์. (2540). *ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตของสวิทยาลัยทวาราวดี*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ. (2544). *ความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ปริญญาโท กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สุรีย์ มาเกิด. (2544). *ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาชีพของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการราชดำเนิน ธนบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สุรพล เย็นเจริญ. (2543). *ความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สุวัฒนา ไบเจริญ. (2540). *ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของธนาคารออมสิน สาขาขอนแก่น (ภาคคำ). วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.*
- อัจฉรา สุขารมณ ; และพรณี บุญประกอบ. (2542). *รายงานการวิจัยสภาพแวดล้อมของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่สัมพันธ์กับภาวะความเครียดของนิสิต สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2540). *หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์.*
- อำภา บุญช่วย. (2537). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พริ้นติ้งเฮ้าส์.*
- เอกศักดิ์ บุตรลับ. (2537). *ครูและการสอน. เพชรบุรี : คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.*
- อุมาพร สกลรักษ์. (2540). *ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ของวิทยาลัยพณิชยการสังกัดกรมอาชีวศึกษา. ปริญญาโท กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- Dubrin Andrew J. (1992). *Human Relation : A Job Oriented Approach.* 5 ed. New York : Prentice-Hall.
- Maslow, A.H. (1970). *Motivation and Personality.* 2 nd ed. New York : Harper s Row.
- Wolman, Thomas E. (1973). *Education and Organizational Leadership in Elementary School.* Englewood Cliffs : New Jersey : Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนัสนิคมวิทยา จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดประสงค์ เพื่อต้องการศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนัสนิคมวิทยา จังหวัดชลบุรี มีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนัสนิคมวิทยา จังหวัดชลบุรี

2. คำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลกระทบต่อนักเรียนในด้านผลการเรียนอย่างใดทั้งสิ้น แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน มี 6 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านสื่ออุปกรณ์การสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล

3. ขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ซึ่งจะนำผลจากการประเมินครั้งนี้ไปใช้ในการวิจัยทางการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนในระดับอาชีวศึกษาต่อไป

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามการศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนัสนิคมวิทยา จังหวัดชลบุรี

นางสาวปัทมญา บุญเลิศ
นิสิตปริญญาโทมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอกธุรกิจศึกษา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3
โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี

ตอนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัว

ท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐

1.1. ชาย

☐

1.2. หญิง

2. สาขางานที่เรียน

☐

2.1. สาขางานการบัญชี

☐

2.2. สาขางานการขาย

☐

2.3. สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

☐

3.1. ต่ำ (1.00 – 1.99)

☐

3.2. ปานกลาง (2.00 – 2.99)

☐

3.3. สูง (3.00 – 4.00)

4. ภูมิลำเนาของผู้เรียน

☐

4.1 จังหวัดเพชรบุรี

☐

4.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

☐

4.3 จังหวัดอื่นๆ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ใน 6 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน

ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อและทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1. ความสอดคล้องของเนื้อหาในรายวิชาตรงกับความต้องการของผู้เรียน					
2. ความเหมาะสมของเนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร					
3. หลักสูตรวิชาครอบคลุมเนื้อหาหรือความรู้ที่จะนำไปประกอบอาชีพ					
4. ความทันสมัยของเนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน					
5. ผู้เรียนได้เลือกเรียนในรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรีตามความสนใจ					

ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
6. เนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
7. เนื้อหาที่เรียนมีความสอดคล้องกับความรู้ที่เรียนมา					
8. เนื้อหาวิชาที่เรียนนำไปใช้ปฏิบัติงานได้จริง					
9. เนื้อหาวิชาที่เรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
10. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนวิเคราะห์ปัญหาได้					
ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการเรียนการสอน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1. ครูผู้สอนชี้แจงแผนการเรียนและวัตถุประสงค์ของการเรียนเมื่อเริ่มสอน					
2. ครูผู้สอนเลือกใช้วิธีการสอนเหมาะกับเนื้อหาในแต่ละรายวิชา					
3. ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง					
4. ความเหมาะสมของการจัดตารางเรียนในแต่ละรายวิชา					
5. การนำสื่อและนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอนมีความสอดคล้อง					
6. ครูผู้สอนชี้แจงให้ผู้เรียนทราบเกณฑ์และวิธีทดสอบในแต่ละรายวิชา					
7. ครูผู้สอนทำการทดสอบผู้เรียนก่อน - หลังที่จะทำการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา					
8. ครูผู้สอนตรวจและแจ้งผลการสอบอย่างรวดเร็วหลังจากการสอบแต่ละครั้งในแต่ละรายวิชา					
ด้านผู้สอน					
1. ความสุภาพในการใช้คำพูดของผู้สอนขณะสอน					
2. ครูผู้สอนเข้าสอนและเลิกสอนตรงตามเวลา					
3. ครูผู้สอนใช้เวลาปรึกษาแนะนำผู้เรียนในแต่ละรายวิชา					
4. บุคลิกภาพของครูผู้สอนวางตัวได้เหมาะสม					
5. การแสดงออกด้านมนุษยสัมพันธ์ของครูผู้สอนกับผู้เรียนมีความเหมาะสม					
6. ความประพฤติและการปฏิบัติตนของครูผู้สอนกับผู้เรียนมีความเหมาะสม					
7. ผู้สอนบรรยายเนื้อหาในแต่ละรายวิชาที่สอนพอเหมาะทำให้ผู้เรียนเข้าใจ					
8. ครูผู้สอนเอาใจใส่ต่อปัญหาในการเรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
9. ครูผู้สอนสามารถอภิปรายตอบปัญหาแก้ไขปัญหในแต่ละรายวิชาที่สอนได้ชัดเจนถูกต้อง					
10. ครูนำประสบการณ์ด้านวิชาชีพมาถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนเข้าใจได้ดี					
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน					
1. ความเป็นระเบียบและความสะอาดของห้องเรียน					
2. การจัดวางโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องเรียนสามารถปรับตามสภาพความเหมาะสม					
3. ภายในห้องเรียนอากาศถ่ายเทและมีแสงสว่างที่เพียงพอ					
4. ความพร้อมของเอกสารตำราเรียนของแต่ละวิชาในห้องสมุดมีจำนวนเพียงพอ					
5. สถานที่พักผ่อนภายในโรงเรียนมีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน					
6. บริการน้ำดื่มตามจุดต่างๆภายในโรงเรียน					
7. สภาพห้องเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน					

ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
8. ห้องเรียนมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน					
9. ภายในห้องเรียนมีมุมหนังสือสำหรับค้นคว้าสำหรับผู้เรียน					
ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน					
1. วัสดุสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนเหมาะสม					
2. อุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ มีความเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน					
3. สื่อการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาของหลักสูตรในแต่ละรายวิชา					
4. สื่อการสอน เช่น หนังสือ อุปกรณ์อื่นๆ ช่วยในการเรียนของผู้เรียนมีเพียงพอกับความต้องการ					
5. สื่อการสอนประเภทวัสดุอุปกรณ์ เช่น แผ่นใส VCD /DVD/ VDO มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบทเรียน					
6. สื่อการเรียนช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพ					
7. สื่อช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน					
8. สื่อช่วยกระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนไม่เบื่อการเรียน					
ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการวัดผลและประเมินผล					
1. มีการวัดผลประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ในแต่ละรายวิชา					
2. การวัดผลและการประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชา					
3. ผู้สอนวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชาด้วยความยุติธรรม					
4. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน					
5. แบบทดสอบที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
6. มีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การประเมินผลในแต่ละรายวิชามีความเหมาะสม					
7. มีการวัดผลและประเมินผลจากแฟ้มสะสมงานและการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน					
8. ผู้สอนใช้วิธีการวัดผลและการประเมินผลหลากหลาย					

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ สบ 0519.12/ว.ร.ร.ว.ร.

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ กันยายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขอลาความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

เนื่องด้วย นางสาวปริญญา บุญเลิศ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพลิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 สาขางานการบัญชี สาขางานการขาย และสาขางานคอมพิวเตอร์ จำนวน 60 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพลิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๕๐

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวปริญญา บุญเลิศ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-3785-787

ที่ ศธ 0519.12/๕๔๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๔ กันยายน 2550

เรื่อง ขอลาขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพนิชการเพชรบุรี

เนื่องด้วย นางสาวปริญญา บุญเลิศ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนิชการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 สาขางานการบัญชี สาขางานการช่าง และสาขางานคอมพิวเตอร์ จำนวน 364 คน ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนิชการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกันยายน - ตุลาคม 2550

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวปริญญา บุญเลิศ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-3785-787

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
ค่า IOC ของแบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศธ 0519.12/

วันที่ ๑๑ กันยายน 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวปริญญา บุญเลิศ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ่มไทย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวปริญญา บุญเลิศ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

1๙๙๕ Ce

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ.0519.12/5944

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

14 กันยายน 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

เนื่องด้วย นางสาวปริญญา บุญเลิศ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนิชขการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ” โดยมี รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร. ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวปริญญา บุญเลิศ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จิระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร.02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิต มื่อถือ 081 - 4883546

ที่ ศธ 0519.12/ ๖๖๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๒ กันยายน 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นางสาวรศ. ประเทส ศิษยานุรักษ์ เขต 1 จังหวัดพะเยา

เนื่องด้วย นางสาวปริญญญา บุญเลิศ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนิชัยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนิชัยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวปริญญญา บุญเลิศ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-3785-787

ที่ ศธ 0519.12/5946

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 กันยายน 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์สุณีย์ เงินขวง

เนื่องด้วย นางสาวปริญญา บุญเลิศ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนมขยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนมขยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวปริญญา บุญเลิศ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-3785-787

ที่ ศธ 0519.12/๖๐๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุโขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ กันยายน 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์กิตติศักดิ์ นีวรรัตน์

เนื่องด้วย นางสาวปริญญญา บุญเลิศ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพนิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวปริญญญา บุญเลิศ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-3785-787

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย	ข้าราชการบำนาญ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ดร.ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช	ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ
หมู่บ้านจอมบึง
3. อาจารย์สุรางค์ ประเทศ	ศึกษานิเทศก์ เขต 1 จังหวัดพะเยา
4. อาจารย์สุนัย เงินยวง	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่
5. อาจารย์กิตติศักดิ์ นิวัฒน์	อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงราย

การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง IOC จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

จากข้อคำถามงานวิจัยเรื่องการศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพลชัยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ข้อ	ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	การ คัดเลือก
		1	2	3	4	5		
1	ความสอดคล้องของเนื้อหาในรายวิชาตรงกับความ ต้องการของผู้เรียน	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
2	ความต่อเนื่องของเนื้อหาในรายวิชาสัมพันธ์กับ รายวิชาในโครงสร้างหลักสูตร	1	1	-1	1	1	0.6	คัดเลือก
3	ความเหมาะสมของเนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับ เวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	1	1	-1	1	1	0.6	คัดเลือก
4	หลักสูตรวิชาครอบคลุมเนื้อหาหรือความรู้ที่จะ นำไปประกอบอาชีพ	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
5	ความทันสมัยของเนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับสภาพ ปัจจุบัน	1	1	-1	1	1	0.6	คัดเลือก
6	ผู้เรียนได้เลือกเรียนในรายวิชาในหมวดวิชาเลือก เสรีตามความสนใจ	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
7	เนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต	1	1	-1	1	1	0.6	คัดเลือก
8	การจัดลำดับของเนื้อหาในรายวิชาก่อน-หลังของ แต่ละภาคเรียนมีความเหมาะสม	0	-1	1	1	1	0.4	ตัดทิ้ง
9	ความยากง่ายของเนื้อหาในรายวิชาในหมวด วิชาชีพเฉพาะมีความเหมาะสม	0	1	1	-1	1	0.4	ตัดทิ้ง
10	เนื้อหาที่เรียนมีความสอดคล้องกับความรู้ที่เรียนมา	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
11	เนื้อหาวิชาที่เรียนนำไปใช้ปฏิบัติงานได้จริง	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
12	เนื้อหาวิชาที่เรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
13	เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนวิเคราะห์ปัญหาได้	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
14	เนื้อหาวิชามีความสอดคล้องกับสภาพสังคมใน ปัจจุบัน	1	0	-1	1	1	0.4	ตัดทิ้ง
15	เนื้อหาวิชาในโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานและไป ศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือ ระดับสูงต่อไป	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก

ข้อ	ด้านการเรียนการสอน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	การ คัดเลือก
		1	2	3	4	5		
16	ครูผู้สอนชี้แจงแผนการเรียนรู้และวัตถุประสงค์ของการเรียนเมื่อเริ่มสอน	1	1	-1	1	1	0.6	คัดเลือก
17	ครูผู้สอนเลือกใช้วิธีการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละรายวิชา	1	1	-1	1	1	0.6	คัดเลือก
18	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
19	ความเหมาะสมของการจัดตารางเรียนในแต่ละรายวิชา	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
20	การนำสื่อและนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอนมีความสอดคล้อง	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
21	ครูผู้สอนชี้แจงให้ผู้เรียนทราบเกณฑ์และวิธีทดสอบในแต่ละรายวิชา	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
22	ครูผู้สอนทำการทดสอบผู้เรียนก่อน - หลังที่จะทำการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
23	ครูผู้สอนตรวจและแจ้งผลการสอบอย่างรวดเร็วหลังจากการสอบแต่ละครั้งในแต่ละรายวิชา	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
ข้อ	ด้านผู้สอน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	การ คัดเลือก
		1	2	3	4	5		
24	ความสุภาพในการใช้คำพูดของผู้สอนขณะสอน	1	1	1	1	-1	0.6	คัดเลือก
25	ครูผู้สอนเข้าสอนและเลิกสอนตรงตามเวลา	1	1	1	-1	1	0.6	คัดเลือก
26	ครูผู้สอนใช้เวลาปรึกษาแนะนำผู้เรียนในแต่ละรายวิชา	1	1	-1	1	1	0.6	คัดเลือก
27	บุคลิกภาพของครูผู้สอนวางตัวได้เหมาะสม	1	1	1	1	0	0.8	คัดเลือก
28	การแสดงออกด้านมนุษยสัมพันธ์ของครูผู้สอนกับผู้เรียนมีความเหมาะสม	1	1	1	-1	1	0.6	คัดเลือก
29	ความประพฤติและการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับผู้เรียนมีความเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
30	ผู้สอนบรรยายเนื้อหาในแต่ละรายวิชาที่สอนพอเหมาะทำให้ผู้เรียนเข้าใจ	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
31	ครูผู้สอนเอาใจใส่ต่อปัญหาในการเรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
32	ครูผู้สอนสามารถอภิปราย ตอบปัญหา แก้ไขปัญหาในแต่ละรายวิชาที่สอนได้ชัดเจนและถูกต้อง	1	1	-1	1	1	0.6	คัดเลือก

ข้อ	ด้านผู้สอน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	การ คัดเลือก
		1	2	3	4	5		
33	ครูนำประสบการณ์ด้านวิชาชีพมาถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนเข้าใจได้ดี	1	1	1	0	1	0.8	คัดเลือก
ข้อ	ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	การ คัดเลือก
		1	2	3	4	5		
34	ความเป็นระเบียบและความสะอาดของห้องเรียน	1	1	0	1	1	0.8	คัดเลือก
35	การจัดวางโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องเรียนสามารถปรับตามสภาพความเหมาะสม	1	1	-1	1	1	0.6	คัดเลือก
36	ภายในห้องเรียนอากาศถ่ายเทและมีแสงสว่างที่เพียงพอ	1	1	-1	1	1	0.6	คัดเลือก
37	ความพร้อมของเอกสาร ตำราเรียนของแต่ละวิชาในห้องสมุดมีจำนวนเพียงพอ	1	1	1	1	0	0.8	คัดเลือก
38	สถานที่พักผ่อนภายในโรงเรียนมีจำนวนเพียงพอกับนักเรียน	1	1	0	1	1	0.8	คัดเลือก
39	บริการน้ำดื่มตามจุดต่างๆภายในโรงเรียน	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
40	สภาพห้องเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
41	ห้องเรียนมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน	1	1	0	1	1	0.8	คัดเลือก
42	ภายในห้องเรียนมีมุมหนังสือสำหรับค้นคว้าสำหรับผู้เรียน	1	1	1	1	0	0.8	คัดเลือก
ข้อ	ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	การ คัดเลือก
		1	2	3	4	5		
43	วัสดุสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนเหมาะสม	1	1	1	1	0	0.8	คัดเลือก
44	อุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ มีความเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	1	1	0	1	1	0.8	คัดเลือก
45	เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนทันสมัย	1	1	-1	1	1	0.6	คัดเลือก
46	การเลือกอุปกรณ์การสอนสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรใน แต่ละรายวิชา	1	1	1	1	0	0.8	คัดเลือก
47	สื่อการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาของหลักสูตรในแต่ละรายวิชา	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
48	สื่อการสอนเช่น หนังสือ อุปกรณ์ อื่น ๆ ช่วยในการเรียนของผู้เรียน มีเพียงพอกับความต้องการ	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
49	สื่อการสอนประเภทวัสดุอุปกรณ์ เช่น แผ่นใส VCD DVD VDO มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบทเรียน	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
50	สื่อการเรียนช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพ	1	1	0	1	1	0.8	คัดเลือก
51	สื่อช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	0	0.8	คัดเลือก
52	สื่อช่วยกระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนไม่เบื่อการเรียน	1	1	-1	1	1	0.6	คัดเลือก

ข้อ	ด้านการวัดผลและประเมินผล	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	การ คัดเลือก
		1	2	3	4	5		
53	มีการวัดผลประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ในแต่ละรายวิชา	1	1	0	1	1	0.8	คัดเลือก
54	การวัดผลและการประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชา	1	1	1	0	1	0.8	คัดเลือก
55	ผู้สอนวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชาด้วยความยุติธรรม	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
56	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน	1	1	1	1	1	1.0	คัดเลือก
57	แบบทดสอบที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	1	1	-1	1	1	0.6	คัดเลือก
58	มีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การประเมินผลในแต่ละรายวิชามีความเหมาะสม	1	1	-1	1	1	0.6	คัดเลือก
59	มีการวัดผลและประเมินผลจากแฟ้มสะสมงานและการปฏิบัติจริงของผู้เรียน	1	1	0	1	1	0.8	คัดเลือก
60	ผู้สอนใช้วิธีการวัดผลและการประเมินผลหลากหลาย	1	1	1	1	0	0.8	คัดเลือก

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวปริญญา บุญเลิศ
วันเดือนปีเกิด	28 กุมภาพันธ์ 2506
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 64 หมู่ 6 ตำบลหนองพลับ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครูโรงเรียนพนัสนิคมการเพชรบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนพนัสนิคมการเพชรบุรี 199/ 1 หมู่ 2 ตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2519	ประถมศึกษา จากโรงเรียนวัดเพ็ญ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2522	มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2526	ป.กศ.สูง จากวิทยาลัยครูเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2530	ปริญญาตรี (ค.บ.) จากวิทยาลัยครูสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2551	กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร